

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча
набываць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!

ПАЛІТКУХНЯ

Выключыць аўтаматычна!

Розную лухту расказвала афіцыйная прапаганда пра незарэгістраваную арганізацыю «Малды фронт». То наркаманаі рабілі маладзёжных актывістаў, то п'яніцамі. Між тым да маральных прынцыпаў гэтых хлопцаў і дзяўчат членам БРСМ трэба яшчэ даягнацца.

На з'ездзе, які прайшоў у мінулыя выхадныя, маладафронтаўцы прынялі беспрэцэдэнтную для Беларускага палітычнага асяродка рэзалюцыю аб каштоўнасцям падмурку арганізацыі. Дэлегацы зацвердзілі, што дзейнасць «Малдога фронту» несумяшчальна з прапагандай ідэй, якія супярэчаць нацыянальным і хрысціянскім каштоўнасцям: таталітарных ідэалогій (камунізму, фашызму) ці маральнай разбэшчанасці (п'янства,

наркаманіі, педэфіліі, гомасексуалізму). Вырашана, што актывісты, які прапагандава падобныя ідэі, будзе аўтаматычна губляць сяброўства ў арганізацыі.

Гэтае пытанне, дарэчы, нават не выклікала ніякіх спрэчак. А вось з новымі кіраўніцтвам вызначыцца аказалася не так проста. Спартрэбіцца збірацца на другую сесію з'езда, каб канчаткова вырашыць гэтае пытанне.

На дадзены момант абрана трое сустаршын: былы палітзняволены **Зміцер Дашкевіч**, цяперашні палітзняволены **Эдуард Лобаў**, а таксама менш вядомы актывіст **Андрэй Цянота**. Чацвёртае месца засталася вакантным.

Ігар МАРОЗАЎ.

ГУЧНАЯ СПРАВА

Баўмгертнер застаецца ў Мінску

Тэрмін расследавання ў дачыненні да кіраўніка «Уралкалія» Уладзіслава Баўмгертнера і іншых фігурантаў кримінальнай справы працягнуты на два месяцы. Мера стрымання ў дачыненні да Баўмгертнера застаецца ранейшай — дамажні арышт.

Як вядома, Следчы камітэт Беларусі аб'явіў пра расследаванне распачаты Генеральнай пракуратуры справу на падставе ч.3 арт.424 КК (злупчыванне ўладай і службовымі паўнамоцтвамі) у дачыненні да службовых асоб ЗАТ «Беларуская калійная кампанія»: старшыні назральнага савета Уладзіслава Баўмгертнера (ён быў затрыманы ў Мінску ў той жа дзень. — **БЕЛАПАН.**), члена назральнага савета Алега Пятрова, першага намесніка генеральнага дырэктара Канстанціна Саладоўнікава, намесніка генеральнага дырэктара па фінансах Ігара Яўстратова, начальніка фразовага аддзела Дамітрыя Самойлава і іншых. Баўмгертнер утрымліваецца ў Мінску пад дамажні арыштам, астатнія фігуранты аб'яўлены ў вышук.

21 кастрычніка на сустрэчу з кіраўнікамі СМІ краін СНД Аляксандр Лукашэнка абмовіўся, што Баўмгертнер абвінавачваецца ў крадзяжы. «Не ўсё там проста. Праз швейцарскую кампанію праводзілі калійныя ўгнаенні, цану адну паказвалі, дапусцім, 350 долараў, прада-

валі па 400 долараў, а розніцу дзялілі. Ужо некалькі эпоздаў такія, тут ужо не выкруцішся», — сказаў Лукашэнка, дадаўшы, што такім чынам абвінавачанне было перакваліфікавана на крадзеж.

Лукашэнка таксама заявіў, што Баўмгертнер можа быць перададзены Расіі пасля кампенсацыі ўрону.

Раней СК паведамляў, што супрацьпраўныя дзеянні Баўмгертнера і шэрагу іншых топ-менеджараў ЗАТ «Беларуская калійная кампанія» нанеслі ўрон да 100 млн долараў. Пазней прэс-сакратар Следчага камітэта Павел Траўляка заявіў, што сума ўрону можа быць значна павялічаная.

2 верасня Следчы камітэт Беларусі аб'явіў пра распачыненне справы ў дачыненні да галоўнага арганізатара «Уралкалія» Сулеймана Керымава. Ён абвінавачваецца ў арганізацыі злупчывання ўладай і службовымі паўнамоцтвамі. Керым абвешчаны ў міжнародны вышук.

25 кастрычніка расійскія СМІ паведамілі аб спробе супрацьдзейнасці КДБ Беларусі захапіць у Маскве былага топ-менеджара Беларускай калійнай кампаніі. У адным варыянце размова ішла пра Дамітрыя Самойлава, у другім — пра Ігара Яўстратова. Афіцыйна паведамлення або абвяджэння гэтай інфармацыі ні з расійскага, ні з беларускага бакоў не было.

ТЫМ ЧАСАМ

КДБ наступае?

Супрацоўнікі ААТ «Уралкалія» узяты пад ахову службай бяспекі кампаніі ў сувязі з пагрозамі іх затрымання беларускім КДБ, паведаміла расійская газета «Известия» са спасылкай на неназваныя крыніцы ва «Уралкалія».

Па звестках расійскага выдання, менеджары Беларускай калійнай кампаніі (БКК), супрацоўнікі «Уралкалія» **Канстанцін Саладоўнікаў, Ігар Яўстрацэў і Дамітрый Самойлаў**, якія маюць грамадзянства Расіі і жывуць у Маскве, у апошні час завужвалі са сабой назіранне. Каля іх дамоў з'явіліся машыны, у якіх кругласутачна знаходзіцца невядомыя мужчыны. За самі менеджары і іх аўтамабіліямі кроцьчы «хвост». Калі служба бяспекі «Уралкалія» стала правяраць гэтую сітуацыю, высветлілася, што гэта беларускія спецслужбы.

У КДБ Беларусі гэтую інфармацыю абвядражаюць. «Нават непрафесіяналу бачна абсурднасць інфармацыі, якую распаўсюджаюць», — адзначаў агенцтва «Інтэрфакс-Захад» начальнік прэс-службы КДБ **Артур Страх**.

СТОП-КАДР

У Беларусі пачалася ўборка журавін

У ААТ «Палескія журавіны» вырошчваюць розныя гатункі, некаторыя гучаць па-замежнаму незразумела: «Стывенс», «Макфарлін», «Кроўлі»... Ад журавіны бальнай тўтзішчы ягады адрозніваюцца буйнымі памерамі (2—2,5 см) і адсутнасцю паху ціны. На журавінах можна зарабляць валюту. Палескія ягады купляюць Расія, Англія, Польшча, краіны Балтыі, Казахстан, Галандыя і іншыя.

Фота onliner.by

СТАТИСТИКА

По росту цен у Беларусі нет соперников

На сайте Федеральной службы государственной статистики России появилась информация об индексах потребительских цен в РФ и зарубежных странах в январе—сентябре 2013 года. Беларусь по этому показателю обогнала более чем сорок стран и расположилась на первом месте.

За девять месяцев этого года цены в Беларуси увеличились на 10%. Такого роста нет ни в одной стране Европы. Даже в многострадальной Греции, например, они за это время не только не выросли, а упали на 1,2% (98,8% к декабрю 2012 года).

Уменьшились цифры на ценниках в Болгарии (98,7% к декабрю 2012 года), в Латвии (99,8%), Украине (99,4%), Грузии (99%).

Топ-10 стран с самым большим ростом цен за девять месяцев этого года выглядят так:

1. Беларусь (+10%)
2. Турция (+5%)
3. Россия (+4,7%)
4. Бразилия (+3,8%)
5. Мальта (+3,7%)
6. Казахстан (+3,3%)
7. Армения (+3,2%)
8. Эстония (+2,9%)
9. Таджикистан (+2,8%)
10. Молдова (+2,3%)

Что касается стран бывшего СССР, Беларусь уже несколько лет удерживает лидерство по росту цен. По итогам 2011 и 2012 годов наша страна тоже занимала первое место.

ЭКАНОМІКА

Эксперт нафтапрадуктаў абваліўся на 22%

Беларусь у студзені—жніўні 2013 года экспартвала 10,1 млн тон нафтапрадуктаў, што на 22% менш у параўнанні з тым жа перыядам 2012 года.

Пра гэта гаворыцца ў матэрыялах Нацыянальнага статыстычнага камітэта краіны.

Па звестках ведамства, у студзені—жніўні бягучага года сярэднеквартарнае кошту экспарту нафтапрадуктаў склаў 758 долараў за тону, што на 9,8% менш у параўнанні з тым жа перыядам 2012 года.

Пры гэтым у краіне СНД было пастаўлена 3,3 млн тон нафтапрадуктаў (на 4,6% менш), у краіны далёкага замежжа — 6,8 млн тон (на 28,3% менш).

ПАД ГРАДУСАМ

Бабіна лета працягваецца

На гэтым тыдні цёплае надвор'е захаваецца, прагназуюць сіноптыкі.

«Захаваецца павышаны тэмпературны рэжым, дажджы будзе няшмат, у цэлым чакаецца спакойнае восенняе надвор'е», — паведаміў начальнік службы гідрометэаралагічных прагнозаў Рэспубліканскага гідрометэацэнтра **Дамітрый Рабаў**.

У аўторак надвор'е будзе вызначацца малаактыўным фронтальным падзелам. Днём ападкаў не чакаецца, тэмпература паветра плюс 12—17°C, па поўдні месцамі да плюс 19°C.

У сераду ноччу ў паўднёва-заходніх раёнах, а днём па паўднёва-ўсходніх па-

лове краіны пройдуць кароткачасовыя мады. Ноччу і раніцай месцамі туман. Тэмпература ноччу плюс 4—10°C, па поўдні месцамі да плюс 12°C, днём плюс 8—14°C.

«У другой палове тыдня ўладу над надвор'ем возьме антыцыклон, сфарміраваны ў халаднаватой паветранай масе, тэмпература паветра крыху панізіцца, але ўсё адно будзе вышэй за норму на 3—4 градусаў», — адзначаў Рабаў.

У чацвер без істотных ападкаў, днём у паўднёва-ўсходніх раёнах кароткачасовыя дажджы, ноччу і раніцай месцамі ту-

ман. Ноччу плюс 2—8°C, днём плюс 7—13°C.

У пятніцу без істотных ападкаў, ноччу і раніцай у асобных раёнах туман. Ноччу 0—плюс 6°C, днём плюс 7—13°C.

У суботу ноччу месцамі кароткачасовыя дажджы, днём без істотных ападкаў, ноччу і раніцай месцамі туман. Тэмпература ноччу плюс 1—7°C, днём плюс 8—12°C.

У нядзелю пераважна без ападкаў, днём па поўначы магчымы невялікі кароткачасовы дождж, ноччу і раніцай месцамі туман. Тэмпература ноччу 0—плюс 6°C, днём плюс 7—13°C.

ІНІЦЫЯТЫВА

У народа запытаемся?

Рух «За свабоду», Партыя БНФ, кампанія «Гавары праўду!» вызначылі дзесяць пытанняў, якія найбольш хваляюць людзей і могуць быць вынесены на «Народны рэфэрэндум». Праўда, гэта яшчэ не фінал, а паўфінал. Зараз пачынаецца абмеркаванне, у выніку якога павінна застацца пяць найбольш хваляючых праблем, па якіх аўтары ініцыятывы будуць прапаноўваць уладзе парэцка з народам.

Спачатку кожная з палітычных сіл па выніках сустрэч са звычайнымі людзьмі і партыйнымі актывістамі складала свой спіс найбольш рэзюльтывых пытанняў. У выніку ўсіх трох спісак аказалася пытанне, якое тычыцца выбарнасці краўнікоў раённай, гарадской, абласной «вертыкалі». Як высветлілася, беларусы хочучы самі абіраць мясцовае ўладу — так, як гэта робіцца ва ўсіх цывілізаваных краінах.

Гэтаксама ва ўсіх трох спісак аказалася прапанова вынесці на рэфэрэндум пытанне аб вяртанні ў Канстытуцыю былой нормы, якая абмяжоўвае абранне адной асобы на пасаду прэзідэнта двума тэрмінамі. Акрамя гэтага, ініцыятары «Народнага рэфэрэндуму» прапаноўваць вынесці на ўсенароднае абмеркаванне пытанне, якое тычыцца ўзаемаадносін з Еўрасаюзам. Праўда, Партыя БНФ прапонуе даведацца, ці падтрымлівае большасць жыхароў Беларусі дзеянні, накіраваныя на падпісанне Рэспублікай Беларусь дамовы аб стварэнні

«глыбокай і ўсеабдымнай» зоны свабоднага гандлю паміж Беларуссю і ЕС. «Гавары праўду!» прапонуе пацікавіцца, ці трэба ў мэтах нармалізацыі адносін з Еўрасаюзам заключыць пагадненне аб зоне свабоднага гандлю з ЕС, падпісаць пагадненне аб памяншэнні кошту шэнгенскіх віз і спрашчэнні парадку іх выдачы, а таксама адмяніць плату за ўязненне візы ў Беларусь для грамадзян ЕС. Рух «За свабоду» лічыць неабходным высветліць, ці згодны грамадзяне з тым, што Беларусь павінна ўзяць курс на далучэнне да Еўрасаюза». У выніку абмеркавання павінны быць абраны нейкі адзін варыянт фармулёўкі пытання, якое будзе тычыцца ўзаемаадносін Беларусі і ЕС.

Акрамя гэтых трох блокаў праблем, у спісе таксама пытанні, якія тычацца рэформы судовай сістэмы, выбарчага заканадаўства, сацыяльных гарантій у сферы аховы здароўя і адкацыі. Есць і пытанне пра права ўласнасці на зямлю. Зараз адточваюцца фармулёўкі, пасля чаго пачнуцца сустрэчы і кансультацыі, якія дазваляць скараціць вялікі спіс да пяці пытанняў. Ініцыятары кампаніі плануюць зрабіць гэта на працягу двух тыдняў. Пасля чаго пачнецца збор подпісаў тых, хто падтрымлівае ініцыятыву.

Да ведама па беларускім заканадаўстве, пад ініцыятывай аб правядзенні рэфэрэндуму трэба сабраць 450 тысяч подпісаў. Ініцыятары кампаніі абяцаюць гэта зрабіць.

МЕРКАВАННЕ СКЕПТЫКА

Уладзімір МАЦКЕВІЧ, палітолаг:

«Народны рэфэрэндум» — поўнае глупства. Падман тых, хто ў яго ўцягваецца, крадзеж іх сіл і часу. Удзел у любых выбарах, якія арганізуе Аляксандрам Лукашэнкам, таксама глупства. Усім відавочна, як гэтымі «выбарамі» дураць народ, і саўдзел у гэтым зладчыні. Рэфэрэндум — гэта тыя ж выбары».

МЕРКАВАННЕ АПТЫМІСТА

Аляксандр КЛАСКОЎСКІ, палітолаг:

«Паводле задумы, «Народны рэфэрэндум» — гэта якраз-такі спроба навізаць уладам сваю гульню, прычым на поле рэжыму. У прычым, «Народны рэфэрэндум» — гэта метафара: ініцыятары выдатна разумеюць, што шанцаў на правядзенне палітычнага нэма. А калі нават спадзяваюцца на немагчымае, то вядома, хто і як у нас лічыць галасы. Але «фішка» ў тым, каб публічна ставіць пытанні, на якія ва ўлады няма пераказаных адказаў. Іншая справа, наколькі гэта атрымаецца?»

Алег СНОЎ.

УТРАТА

Умер польский политик Тадеуш Мазовецкий

Первый премьер-министр посткоммунистической Польши Тадеуш Мазовецкий скончался в возрасте 86 лет.

В конце 1980-х годов он стал одним из главных инициаторов переговоров за «круглым столом» между правящей Польской объединенной рабочей партией и оппозицией, возглавляемой движением «Солидарность», по мирному переходу к демократической модели правления.

Победа «Солидарности» на выборах в 1989 году и формирование Мазовецким первого некоммунистического правительства Польши создали прецедент к свер-

жению коммунистических режимов во всей Восточной Европе.

Мазовецкий возглавлял польское правительство в течение 15 месяцев. За полтора года работы правительства Мазовецкого в Польше были проведены фундаментальные политические и экономические реформы. Тадеуш Мазовецкий был активным сторонником вступления Польши в Европейский Союз.

Министр иностранных дел Польши Радолав Сикорский назвал его одним из отцов польской свободы и независимости.

ПО ПОВОДУ

Мария ЭЙСМОНТ

Сироты в банке

Жизнь то и дело подбрасывает доказательства истинности крылатой фразы «Благими намерениями вымощена дорога в ад». Вот, например, одно из недавних, казалось бы, благих начинаний наших чиновников. В Беларуси создан информационный портал Dadomtu.by, на котором размещен Республиканский банк данных детей на усыновление. Это задача, как анонсировалось, — помочь детям-сиротам обрести семьи. Вряд ли кто-нибудь будет оспаривать гуманность идеи. Все дети мира хотят иметь родителей. И, казалось бы, можно наконец-то попридерживать инициативу наших начальников от образования (а то на протяжении последних

лет от многих их решений волосы дыбом вставали и у педагогов, и у родителей, и у детей).

Но при ближайшем рассмотрении все оказывается не так однозначно. В банк данных включили всех сирот: и тех, кто живет в интернатах и детских домах, и тех, у кого уже есть семья — приемная. И нигде рядом с фотографиями малышей не найдешь информации о том, что ребенок воспитывается в приемной семье. Контактным лицом выступает либо детский дом, либо отдел образования, спорта и туризма райисполкома. То есть если найдутся желающие усыновить этого ребенка, то никто не будет интересоваться, хочет ли он покидать приемную се-

мью, у приемных мамы и папы согласия спрашивать тоже не будут — с ними просто расторгнут договор и ребенка заберут. Как вещь, выданную напрокат.

Многие родители, в семьях которых есть приемные дети, небезосновательно считают, что портал создавался с конкретным расчетом: государство пытается в очередной раз решить свои проблемы, переложив их на плечи своих граждан — в данном случае тех, кто попытался облегчить жизнь маленьким сирот, взяв их в свои семьи.

Сегодня в Беларуси многие дети-сироты воспитываются в приемных семьях, кого-то взяли под опеку близкие родственники,

кто-то растет в доме семейного типа. В детских домах и интернатах живут менее 25% сирот, остальные — в семьях. Но все эти дети все равно считаются сиротами (этот статус исчезает только в том случае, если ребенок усыновлен).

К слову, еще семь лет назад данная статистика выглядела совершенно иначе. В начале 2000-х годов именно государство задавало целью найти альтернативу традиционному детским домам и интернатам. Возникла идея приемного родительства. Причем государство всячески поощряло и стимулировало благое порывы: с приемными родителями заключался трудовой договор, им назна-

чался зарплата за воспитание чужого ребенка. Сегодня это около 2—2,5 миллиона рублей. При этом на приемного ребенка выплачивается пособие (на данный момент 1 миллион 200 тысяч на школьника и 1 миллион 100 тысяч на дошкольника). И — что очень важно — взятый в приемную семью ребенок по достижении совершеннолетия имеет право на получение социального жилья. Многие приемные родители и не скрывают, что не усыновили, а стали для сироты приемными мамой и папой только для того, чтобы ребенок мог в будущем гарантированно получить отдельную жилую. Поэтому решение не усыновлять ребенка, как это ни парадоксально, чаще всего продиктовано интересами именно приемного сироты.

В социальных сетях началось эмоциональное обсуждение. Приемные родители возмущены, оскорблены, напуганы. Многие уверены: под благовидным предлогом государство решило сэкономить на детях-сиротах. И плывать, что щепки, которые будут лететь

при рубке этого леса, — дети, по которым жизнь уже ударила наотмашь! Государству нужны деньги!

Ведь что получается: новая «гуманная» инициатива вынуждает приемных родителей усыновлять детей, которых они взяли на воспитание (ведь нельзя исключить, что в любой момент в дверь постучат и скажут: вашего ребенка хотят усыновить, мы его забраем). А значит, государство сэкономит не только на пособиях на сироту и на зарплате приемной мамы, но и на квартире, которую обябанно предоставить сироте, вступающему во взрослую жизнь.

В интернете читаю такой комментарий: «За годы, прожитые вместе под одной крышей, и родители, и приемные дети одинаково прикипают друг к другу. Зачастую в приемных семьях есть свои биологические дети, и они тоже полюбили приемных братья или сестричку. Но если отношения не выстраиваются, никто не запрещает приемным родителям вернуть ребенка в детский дом или интернат. Не поверю, что

кто-то станет насильно возиться с чужим ребенком, что приемных родителей держит «выгода» в 2 миллиона зарплат и миллион пособия на сироту. И если приемный малыш живет в семье год, два, пять — значит, это уже одна семья. Отобрать его — это как по жиному резать. Представляю, сколько семей, где живут сироты — особенно, если это маленькие дети (у подростков все же разделение на усыновление спрашивать будут), побегут собирать документы на усыновление. Сколько же социального жилья в перспективе освободится?»

В «Живом журнале» другая приемная мама пишет: «Я понимаю, что эта тенденция будет иметь последствием потрескающуюся экономическую ситуацию. Сколько прекрасных одушек он станет НЕ ДОЛЖЕН. Но я не понимаю: зачем это сотрудничество центра усыновления? Государственное мышление? Не может быть, чтобы в таких масштабах... Скорее, для них тут из прямых плюсов — это режкое улучшение статистики по усы-

новлению, притом что на деле ничего не меняется: мой ребенок как был в моей семье, так и остался, а вот количество сирот в стране уменьшилось, что не может не радовать».

Эта мама не может поверить, что «хорошая статистика важнее хороших условий для живых детей». По ее мнению, уничтожение удачной идеи приемного родительства — это слишком высокая плата за выгодную отчетность. Ведь тысячу раз подумают тиера, кто готов был взять приемного ребенка.

Сайт Dadomtu.by хоть и запущен, но до конца не систематизирован и, как указано на главной странице, «находится в разработке». Остается еще призрачная надежда: может, еще раз обсудят, одумаются, пересмотрят... Ведь, по статистике, в стране почти 25% сирот живут без родительского тепла. И простая арифметика подсказывает: если в банк данных войдет только они, вероятность усыновления для них увеличится в четыре раза.

ФОРУМ

Каго лічыць палітвязнем...

26—28 кастрычніка прадстаўнікі праваабарончых арганізацый Беларусі правялі ў Вільнюсе трыці Беларускі праваабарончы форум.

Старшыня РПА "Беларускі Хельсінскі камітэт" Алег Гулак абнародаваў перад калегамі сенсачыйна звесткі. Аказваецца, беларусы лічыць, што сітуацыя з правамі чалавека ў нашай краіне нават лепшая, чым у Еўропе і ЗША.

Заклікаў да такіх дзеянняў, то яго вярненне сумлення прапанавана не прызнаваць. Гэтыя фармулёўкі выклікалі шмат пытанняў. Бо, строга кажучы, калі зыходзіць з іх, то праваабаронца Аляксей Бяляцкі ці прадпрымальнік Мікола Аўтуховіч з'яўляюцца палітвязнямі, бо асуджаны па эканамічных артыкулах з парушэннем існуючага заканадаўства.

публічна нават не агалошваецца, па сутнасці нікто дакладна не ведае, у чым яго абвінавачваюць, — як бы і не лічыцца пераследам па палітычных, рэлігійных альбо іншых матывах. Затое любы карупцыянер з чыноўнікаў, якога судзілі закрытым судом, можа прэтэндаваць на тое, каб лічыцца "палітычным", бо гвалту не чыніў, а вольна адкрытага і, магчыма, справядлівага суда не заслужыў.

Праваабаронцы ўпаўнены, што людзям задурнула галаву лукашэнкаўскай прапаганда, расказваючы, якое дрэннае жыццё вакол нас і як усё добра ў Беларусі. Таму прапанова аб спыненні дзейнасці гучала толькі ў кулуарах. А на парадокс дня вынеслі зусім іншы абмеркаванні.

Цяпер незразумела, ці змогуць беларускія праваабаронцы прызначыць косядза Уладзіслава Лазара вярненне сумлення, бо яны не могуць не тое што паглядзець матэрыялы справы, а нават падрабязна з адвакатамі, якія далі падпіску аб неаразгалшванні тамаціцы следства. А тое, што чалавек з лета сядзіць у СІЗА і гэта

Карачей, атрымліваецца нейкая зусім незразумелая сітуацыя. Хаця нашы праваабаронцы сцвярджаюць, што яны не адкрывалі Амерыкі, а проста прывялі вызначэнні ў адпаведнасць з нормамі міжнародных праваабарончых арганізацый.

Калі каротка, то яны прапанавалі лічыць палітвязнямі тых, хто пазбаўлены волі з-за палітычных перакананняў, выказаных негвалтоўным чынам.

Дыскусію выклікала карэкціроўка паняцця "палітычны зняволены". Група праваабаронцаў паспрабавала вызначыць, хто можа прэтэндаваць на такі статус, а таксама сфармуляваць паняцці "палітвязень" і "вязаён сумлення".

У выніку дакумент быў прыняты, хаця хутчэй за ўсё дыскусія па гэтым пытанні працягнецца. ІІІ Беларускі праваабарончы форум прыняў адразу некалькі рэзалюцый з заклікамі вызваліць палітзняволеных, спыніць дыскрымінацыю па палітычных матывах і ўвесці мараторыі на смяротную кару.

ДАРЭЧЫ

Што і кажаць, у Беларусі не было ніякай унутрынацыянальнай масавай кампаніі з патрабаваннем вызваліць палітвязняў. У Беларусі ўзяў верх наступны падыход: маўляў, не мае сэнсу звартацца да Аляксандра Лукашэнкі, бо ён на такія лісты грамадскасці проста не звяртае ўвагі.

Расійскія і ўкраінскія праваабаронцы дзейнічаюць зусім інакш. Вядомы расійскі праваабаронца Валянцін Гефтар паведаваў, што грамадскія структуры гэтай краіны ўключылі палітвязняў у спісы на памілаванне і падаюць іх на імя прэзідэнта. Праваабаронцы Украіны сабралі дзясяткі тысяч падпісаў за вызваленне Юліі Цімашэнкі, і гэты ціск грамадскасці, хутчэй за ўсё, прымуціць прэзідэнта Віктара Януковіча выпусціць Цімашэнку.

ДАСЛОУНА

Важкае слова манаха

У Мінскіх духоўных семінарыі і акадэміі прайшла сустрэча-лекцыя аб значэнні беларускай мовы ў сучасным Праваслаўі. Са студэнтамі і выкладчыкамі духоўных школ асабістым досведам падзяліўся вядомы паэт, музыкант, грамадскі дзеяч манах Мікалай Бембель.

Цяпер незразумела, ці змогуць беларускія праваабаронцы прызначыць косядза Уладзіслава Лазара вярненне сумлення, бо яны не могуць не тое што паглядзець матэрыялы справы, а нават падрабязна з адвакатамі, якія далі падпіску аб неаразгалшванні тамаціцы следства. А тое, што чалавек з лета сядзіць у СІЗА і гэта

У сваім выступленні манах Мікалай адзначыў: — Калі заходзіць палеміка з прадстаўнікамі каталіцкага веравызнання па пытаннях мовы, то гаво-

раць, што Праваслаўная царква супраць беларускай мовы. Доказаў гэтай не патрэба: сваім маўленнем па-расійску праваслаўныя папярэджаюць, што яны нібыта ігнаруюць беларускую мову, грэбуюць ёй. Таму задача кожнага беларуса не толькі любіць, але і ўжываць яе ў сваім паўсядзённым жыцці. Тады мы не толькі не губімся ў сусветнай прасторы, але і будзем сведкамі сапраўднасці нашай веры.

КТО ЕСТЬ КТО

В гонку за «Уралкалій» включились белорусы

Авторитетное мировое агентство бизнес-информации Bloomberg со ссылкой на свои источники сообщило, что в гонку за оказавшийся в центре российско-белорусского скандала «Уралкалій» включились бизнесмен с белорусскими корнями Алексей Хотин. Имя мало известное в самой Беларуси. Потому расскажем о нем подробнее.

Под грифом секретности

"Ведомости" в апреле 2013 года дала другую оценку — 2,1 миллиона кв. метров. Среди объектов недвижимости, контролируемых Хотинными, мало новостроек. Их стратегия заключается в покупке зданий заводов и НИИ, их ремонте и последующей сдаче в аренду. "Ведомости", изучив регистрационные и судебные базы, поговорив с банкирами и брокерами, насчитали почти 40 объектов, в том числе знаменитый торговый центр "Горбушкин двор".

При этом Хотины напрямую не владеют своими активами — используют различные юрлица, владельцами которых значатся другие люди. "У них много юрлиц, каждое занимается набором зданий, и все очень закрыто", — рассказал "Ведомостям" консультант по недвижимости. При этом интересно, что средства на покупку недвижимости Хотины получали у банков, оформляя кредиты под залог своих объектов. Для такого "бизнеса" надо иметь очень хорошие связи.

Начинали с химии

Изначально Хотины занимались в Беларуси производством косметики и бытовой химии — Юрий Хотин руководил фирмой "Белкосмекс". В середине 1990-х они переехали в Москву, арендовали помещение на территории мясокомбината им.Микояна и продолжили производить бытовую химию. В 1998 году комбинат обанкротился, а Хотины за бесценок купили на торгах один из корпусов завода. Как отмечал собеседник "Ведомостей", после этой сделки Хотинских, вероятно, и заинтересовала скупка недвижимости обанкротившихся компаний.

Под чьим крылом?

Один из собеседников Forbes отметил, что у Хотинских может быть высокопоставленный покровитель в лице одного из лидеров партии "Справедливая Россия" Сергея Миронова, ранее занимавшего пост председателя Совета Федерации. В распоряжении журнала есть визитная карточка Алексея Хотина, на которой указано, что он советник председателя Совета Федерации Сергея Миронова (сотрудник секретариата аппарата Совета Федерации подтвердил Forbes, что Хотин был советником Миронова).

В ряде случаев, как пишут Forbes и "Ведомости", Хотины не ждали, пока компания обанкротится сама, а переходили к активным действиям, меняя руководство предприятий. Так, например, произошло с Московским мыловаренным заводом (ММЗ), компании "Игелснаб", ОАО "НТЦ "Сооружество МВДФ". Владелец последней — ветеран МВД Дмитрий Михайловский — провел под стражей два года, пытаясь опровергнуть действия "захватчиков".

Сам Миронов заявил Forbes, что Юрий Хотин он не знает, а Алексей Хотин принимал участие в некоторых экспертных мероприятиях, которые проводились в рамках Совета Федерации. Имя Алексея Хотина связывают также и с Еленой Батуриной — женой экс-мэра Москвы Юрия Лужкова. Бывший владелец ММЗ Михаил Завертнев рассказал Forbes, что Алексей Хотин открыто заявил ему, что действует по поручению Елены Батуриной.

Бизнес Алексей Хотин ведет вместе со своим отцом Юрием, оба при этом всячески стараются избежать публичности. Forbes и "Ведомости", проводившие расследование их деятельности с разницей в год, отмечали, что Хотины предпринимают немало усилий, чтобы оставаться в тени. Тем не менее оценить примерные масштабы их деятельности все же можно.

В случае покупки доли в "Уралкалии" производство калийных удобрений станет третьим крупным бизнесом семьи Хотинских. До этого (в конце марта 2013 года) Хотины приобрели у Сбербанка Дулиньское нефтяное месторождение в Иркутской области за 2,835 миллиарда рублей. Однако основным их бизнесом считается недвижимость в Москве.

Согласно оценке Forbes на февраль 2012 года, сын и отец Хотины контролируют 1,8 миллиона кв. метров офисных и торговых площадей. Газета

ФОТАФАКТ

Восем новых крыжой

На минулыя выхадныя ў Куратаках актывісты аргкамітэта па стварэнні партыі БХД усталавалі 8 новых крыжой. Яны з'явіліся з таго боку калыцавой дарогі, дзе раней крыжоў не было, — з боку гарада. Раней крыжы сталі толькі са знешняга боку калыца. Як вядома, штогод на Дзяды праходзіць шэсце і жалобная цырымонія ў мемарыяле "Куратапы". Ці дадуць дазвол на правядзенне акцыі ў чарговы раз, стане вядома сёння на пасяджэнні Мінгарвыканкама. Пра гэта паведаміў старшыня Кансерватыўна-Хрысціянскай партыі — БНФ Юрась Беленькі.

ВЕРСІЯ

Альбо плаці падатак, альбо ідзі ў турму!

З 2015 года адсутнасць дзейснага запісу ў працоўнай кніжцы можа каштаваць трох гадоў пазбаўлення волі.

Міф ці рэальнасць?

Пасля заяў чыноўнікаў аб тым, што тых, хто афіцыйна з'яўляецца беспрацоўным, але мае даходы "збоку", неабходна прымуціць плаціць падаткі, у інтэрнеце з'явіўся праект дакумента, які ўхваляваў многіх. Праўда, пакуль не вядома, ці сапраўды ў Сеціва патрапілі копіі рэальнага праекта ўказа прэзідэнта, пастановы ўрада і рашэння Міністэрства працы і сацыяльнай абароны. Чыноўнікі не абяраюць факт існавання такіх папер, але адмаўляюцца ад каментарыяў.

у календарным годзе "не прымаюць уліку ўлічэнняў дзяржаўных расходаў шляхам выплаты падаткаў, збораў і іншых плацяжоў". Вызвалены ад выплаты будучы толькі некаторыя беспрацоўныя: вайскоўцы, студэнты, пенсіянеры, маладыя мамы, якія атрымліваюць дзяржаўны дапамогу, афіцыйна беспрацоўныя, якія зарэгістраваны на біржы працы, зняволеныя, непрацаздольныя і гэтак далей.

ўлада разглядаюць увядзенне падатку на беспрацоўнасць як нескладаны спосаб запоўнення кадравай дзіркі. Сёння па ўсёй краіне адчуваецца моцны недахоп будаўнікоў, медработнікаў, кіроўцаў, ганяляроў, выкавельнікаў, настаўнікаў. Ніхто не жадае ісці на мізэрны заробак. Не ўмееш — навучы, не хочаш — прымуці!

Што ў іх хваляюцца? З 2015 года кожнага, хто не будзе мець афіцыйнага працоўнага дакумента, дзяржава прымуціць выплачваць 20 базавых велічын у год (на сёння — 2 мільёны 600 тысяч рублёў). Плаціць падатак будучы грамадзяне ва ўзросце ад 18 да 55 (жанчыны) або 60 гадоў (мужчыны), якія больш за 6 месяцаў

Той, хто не трапіць у катэгорыю "льготнікаў", у выпадку няўплаты адпаведнага падатку можа апынуцца за кратамі. І не на месяц, а на тры гады.

Да прыкладу: сталічная 22-я паліклініка шукае ахушэра на заробак у мільён 890 тысяч рублёў, а Наукова-даследчы інстытут фізікультуры і спорту хацэў бы знайсці сістэмнага адміністратара з вышэйшай адукацыяй на зарплату мільён 400 тысяч рублёў. У рэгіёнах сітуацыя не лепшая — вакансій шмат, але людзі не жадаюць ісці на работу за хабрацкія грошы. Для тысяч беларусаў працей перабівацца часовамі заробкамі, чым з 9 да 18 гадзіннага да сума, якую толькі ўмоўна можна назваць зарплатай.

Мы не рабы...

Згодна з дадзенымі, якія агучыў прэм'ер-міністр Міхал Мясніковіч, сёння ў Беларусі каля 450 тысяч беспрацоўных. Спецыялісты раяць павялічваць гэтаму лямбу ў два, калі не ў тры разы. Не выключаюць, што беларускія

Міф гэта ці рэальнасць — пакажа час.

ОПРОС

Качнуло в сторону Востока

После открытия Дворца Независимости споры об архитектурных экспериментах в столице вспыхнули с новой силой. Одним новоделы категорически не нравятся, другие призывают не бояться экспериментов и не цепляться памятью за "старый Минск". Мы решили в ходе своего небольшого блок-опроса выяснить, каково мнение на сей счет минчан и гостей столицы. Вопрос задавался простой: какое из зданий украшает Минск, а какое, на ваш взгляд, его портит?

В БЛОКНОТ

Строительство Красного костела началось еще в 1905 году под руководством минского дворянина Эдварда Войниловича. Он решил построить этот костел в память о своих рано умерших детях Симеоне и Елене. В 1908 году основные строительные работы были завершены, а в 1910 году храм был освящен. Но костел выполнял свои главные функции недолго. В 1923 году почти все храмовые ценности были экспропрированы, а в 1932 году он был окончательно закрыт.

сама из Могилевской области. Учась в Минске уже третий год, я, естественно, как и многие студенты, когда приехала в Минск, старалась рассмотреть город вдоль и поперек. Дворец Республики, само собой, видела много раз, но никогда не была внутри. Когда меня пригласили сходить туда на концерт Сергея Безрукова, я очень обрадовалась. Но, оказавшись внутри, была разочарована (думаю, как и Безруков). Так как это здание абсолютно не приспособлено к приезду знаменитых гостей, а сцена и вовсе не была готова к мероприютию такого масштаба".

Дворец Республики был открыт только 31 декабря 2001 года. До сих пор он принимает большое количество знаменитостей и почему-то не особо радует глаз обывателя.

Самое красивое здание Минска

Неоспоримым лидером оказался костел Святых Симеона и Елены, более известный как Красный костел. Мнения были приблизительно такими. Дмитрий, временно безработный, уличный музыкант: "Самое красивое здание в Минске — это Красный костел. Именно он, на мой взгляд, является визитной карточкой города. Такого точно больше нигде нет".

Самое некрасивое здание Минска

Чаше всего в этой категории наши респонденты называли Дворец Республики. Анна Козел: "Я студентка, разрушен, а вот Красный костел уцелел. Это одно из немногих старинных зданий в городе. Этим оно и притягивает, наверное".

Марина Борецкая, в настоящее время в декретном отпуске: "На мой взгляд, самым красивым зданием в Минске является Дворец Республики. Это громоздкое, огромное здание не вписывается в архитектуру города, выбивается из ансамбля здания Октябрьской площади. В общем, восхитения не вызывает. И, на мой взгляд, абсолютно не отвечает тем требованиям, которые возложены на строение такого типа".

Что рассказывают о новом Дворце Независимости те, кто уже побывал внутри?

Вот рассказ корреспондента "Известий" Егора Созавьева-Гурьева: "Внутри все здание отделано мрамором, войдя через главный вход, попадаешь в огромный коридор, на стенах висят два больших государственных герба Беларуси. Внутри здания выставлен почетный караул, а сотрудники службы безопасности президента Республики Беларусь одеты в парадную форму. Удивили журналисты и меры безопасности. Доступ в интернет можно получить, только предоставив паспортные данные. Когда корреспонденты проходили проверку, их, не таясь, фотографировали сотрудники госбезопасности".

В БЛОКНОТ

О том, что необходимо построить этот дворец, заговорили еще в начале 1980-х, но к строительству приступили только в 1985 году. Однако распад СССР, а следовательно, и ухудшение экономической ситуации в стране привели к фактическому замораживанию строительства.

Школа на радзіме Анатолія Сыса адмовілася ўшанаваць памяць паэта

У вёсцы Гарошкаў Рэчыцкага раёна прайшоў традыцыйнае ўжо свята пазізі "Дух — гэта, людзі, я!" у гонар паэта Анатоля Сыса, якому сёлета споўнілася 64 гады. Імпрэзу планавалася правесці ў Броньскай школе, якую скончыў Анатоль Сыс. Але за некалькі дзён да мерапрыемства адміністрацыя школы адмовілася ад яе правядзення. "Напэўна, перастрахаваўся", — адзначыў старшыня Саюза беларускіх пісьмемнікаў Барыс Пятровіч.

Сыс захапіўся літаратурай і гісторыяй, асабліва цікавіўся раскопкамі старажытнага гарадзішча ў Гарошкаве. У 1977 годзе ён паступіў на гісторыка-філалягічны факультэт Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф.Скарыны, які скончыў у 1982 годзе. Пасля дзвухгадовай службы ў войску працаваў у Ветэкаўскай раённай газэце "Перамога Кастрычніка". У 1985 годзе Сыс пераехаў у Мінск, дзе працаваў на Беларускаму тэлебачанні.

СИТУАЦЫЯ

Да ведама

Сваё першы верш па-беларуску Анатоль Сыс напісаў падчас навучання ў Броньскай сярэдняй школе, дзе, дарэчы, была руская мова навучання. У 1974 годзе дэбютны творы Сыса былі надрукаваны ў рэчыцкай раённай газэце "Дняпровец". У 1986-м нізка вершаў Анатоля Сыса была надрукавана ў часопісе "Маладосць". Пры жыцці паэта выйшлі тры зборнікі ягоных вершаў.

МАРТА МАХУН.

КАЛЬКУЛЯТОР

В Беларуси заметно подорожали услуги ГАИ

Постановлением Минэкономки значительно повышены тарифы на услуги (работы), оказываемые (выполняемые) Государственной автомобильной инспекцией Министерства внутренних дел Республики Беларусь. Так, выдача копий документов, послуживших основанием для совершения регистрационных действий в отношении транспортного средства, составит 15.000 за штуку (рост в 3 раза), копии материалов дела об административном правонарушении — 20.000 за единицу (рост в 6,7 раза).

Алена ДАВЫДАВА.

ОТКРЫТЫМ ТЕКСТОМ

Лидию Ермошину — к уголовной ответственности!

Я, я им отдал, чтобы ЦИК их зарегистрировали. Зарегистрировали всех, под железным моим давлением! — сказала Лукашенко.

Я считаю очень вероятным проведение досрочных президентских выборов в 2014 году, потому что финансовые дела у правящего режима неважные и спокойно дожить до 2015 года может не получиться.

Различные планы оппозиции по выдвигению единственного кандидата фактически исполняются белорусскими спецслужбами для организации ненужного соперничества между ними.

Почему же оппозиция должна собираться между собой за призрачный статус "единственного кандидата" на потеху продажной номенклатуре и ее наемному агитпропу? Ведь получается, что оппозиция грызется между собой, а потом приходит он, "рыцарь в белом", и одной левой побеждает всех своих недругов...

Считаю, что гражданской оппозиции просто необходимо кардинально изменить тактику и стратегию деятельности всех общественных групп и организаций. Оппозиционной общественности надо действительно объединиться с главной целью — с целью реального разоблачения самого главного источника всех профанаций и фальсификаций белорусских выборов, каковым является так называемый Центризбирком во главе с бессменными Лидией Ермошиной и Николаем Лозовиком.

23 ноября 2006 года А.Г. Лукашенко заявил: "Последние выборы мы сфальсифицировали. Я уже западникам это говорил. За президента Лукашенко проголосовало 93,5 процента. Говорят, это не европейский показатель. Мы сделали 86. Это правда". Л.Ермошина ничего не возразила в ответ на такое публичное обвинение, выдвинутое лично ей, в противоправных действиях, даже не выступила в прессе с опровержениями или какими-то пояснениями по этому поводу. Значит, признала по умолчанию.

Позже белорусы вновь слышали от Лукашенко эти речи. Напомним, Стаття 81 Конституции Беларуси гласит: "Кандидаты на должность Президента выдвигаются гражданами Республики Беларусь при наличии не менее 100.000 подписей избирателей..."

Александр Лукашенко, выступая на пресс-конференции в Минске 7 октября 2011 года перед иностранными журналистами и практиками перед всеми высшими должностными лицами Беларуси, заявил следующее: "Если говорить о выборах, то президентские выборы я проводил по понятиям. По понятиям Европейского Союза. Мы полностью ушли от нашего законодательства..." Далее он напомнил, что накануне выборов Минск посетили европейские чиновники, которые озвучивали ряд требований по проведению выборов. "Главное было требование — всех зарегистрировать, а у нас надо 100 тысяч подписей собрать для регистрации. Ну ладно, прошел раунд сбора подписей. Один в Витебском районе взял телефонный справочник и всех переписал. Ну, как его зарегистрировать? Этого не регистрировали, остальных регистрировали — 10 человек. Я им отдал 600 тысяч своих подписей. У меня где-то было 2 миллиона 700 ты-

сяч, я им отдал, чтобы ЦИК их зарегистрировали. Зарегистрировали всех, под железным моим давлением! — сказала Лукашенко.

И снова председатель белорусский ЦИК гражданка Ермошина даже не пыталась опровергнуть публичное обвинение лично ее и всей Центральной избирательной комиссии в нарушении закона. Следовательно, ЦИК во главе с гр.Ермошиной и ее помощником Николаем Лозовиком противоправно и антиконституционно зарегистрировал кандидатами на президентские выборы 2010 года неких лиц, не набравших 100.000 подписей избирателей в свою поддержку и не имеющих права баллотироваться на этот пост.

Как дальше многие из этих псевдокандидатов себя вели, мы видели. Почему их зарегистрировали — понятно.

Считаю, что прежде, чем собираться на какие-то очередные выборы, все лидеры оппозиционных партий Республики Беларусь, все партии просто обязаны начать гражданскую кампанию и добиться объективного расследования деятельности ЦИК. Судя по обвинениям, озвученным главой государства, деятельности антиконституционной. Лидеры оппозиционных партий просто обязаны требовать привлечения гражданки Ермошиной и всего состава Центризбиркома к уголовной ответственности за антиконституционные действия по профанации и фальсификации президентских выборов 2010 года.

Для этого белорусские партии, общественные объединения и их лидеры должны обращаться в Конституционный суд РБ с требованием дать оценку деятельности по подделке итогов выборов на разных этапах избирательной кампании.

Лидеры оппозиционных партий и коалиций просто обязаны обратиться в Генеральную прокуратуру Беларуси с требованием провести проверку заявлений президента А.Г.Лукашенко и выяснить, кого конкретно гражданка Ермошина и руководимая ею комиссия регистрировали кандидатами в президенты, не имея на это право. Они должны выяснить, кто из оппозиционных политиков сам пошел на подтасовки и фальсификации, вещая о честности и порядочности.

Такое же заявление законопослушные лидеры партий и коалиций обязаны направить в белорусский КГБ и потребовать, чтобы это ведомство дало оценку действиям ЦИК по незаконной регистрации кандидатами в президен-

ты неких лиц, не имевших на это права, и выделении этим лицам государственных денег на избирательную кампанию. Ведь Комитет государственной безопасности для того и существует, чтобы строго блюсти и защищать ГОСУДАРСТВЕННУЮ безопасность Беларуси от антигосударственных и антиконституционных действий всяких мошенников и заговорщиков, какой бы пост они ни занимали.

Необходимо направить подобные заявления в органы государственной власти, всем руководителям общественных групп и объединений, которые участвуют в общественно-политической жизни Беларуси. Это и будет своего рода ладомосовская бумажка по проверке истинности намерений и готовности соблюдать белорусскую Конституцию и белорусское законодательство...

Это будет существенный вклад лидеров белорусских партий и коалиций в дело восстановления верховенства белорусской Конституции и белорусского законодательства на нашей многострадальной земле.

По результатам всех расследований лидеры оппозиционных партий и коалиций должны добиваться отстранения гр.Ермошиной, гр.Лозовика и прочих "комиссаров" от работы в Центральной избирательной комиссии. Именно на недопустимость участия в организации и проведении выборов людей, о нечистоплотной деятельности которых рассказывал лично Александр Лукашенко, и надо направить основное внимание всей совместной коалиционной гражданской деятельности. Ведь такие антиконституционные и антигосударственные деяния, как фальсификация итогов голосования, регистрация кандидатами лиц, не имеющих на это права, подпадают под статью 357 Уголовного кодекса РБ "Заговор с целью захвата государственной власти". Не могут, не имеют права нарушители белорусской Конституции и белорусского законодательства участвовать в деятельности высших органов государственной власти.

А уж после этого, когда мы все вместе добьемся результата, мы можем выяснять отношения между собой и определять, кто у нас самый "единый", а кто самый "лучший".

Анатолий Иванович СТЕПАНЕНКО, ветеран труда Белорусского металлургического завода.

г.Жлобин.

Долгая дорога обычных писем

15 октября 2013 года город Запорожье отменил 70-летие освобождения от немецко-фашистских захватчиков.

В связи с этим 27 сентября администрацией города мне как участнику освобождения города Запорожье было направлено приглашение прибыть в город

для участия в торжествах. Однако получил я это приглашение только 16 октября, через 20 дней после отправления из Запорожья! Его кто, ходки несли?

Ведь известно, что поезд из Запорожья на Минск из Киева идет ежедневно — неужели сортировка писем занимает

столько дней? Не знаю, кто виноват в столь длительных сроках прохождения писем от отправителя до адресата — работники почты Украины или нашей страны, но страдают получатели писем.

Я переписываюсь с однополчанами и местными органами власти России, Украины и Молдовы, и всегда ко мне их письма приходят через 15—20, а то и более дней после отправки. Ну что это такое? Мы же в XXI веке живем!

Лев АНЦЕЛИОВИЧ, инвалид войны.

Минск.

КРИК ДУШИ

Как мы ходили в горисполком

16 октября прием граждан по личным вопросам вел заместитель Пинского горисполкома А.П.Сухаревич. В 16.00 мы пришли к нему со своей проблемой. Суть ее такова. Мы — пенсионеры, инвалиды II группы, к тому же одиночки. По заключению Госпотребнадзора (документ прилагается) — «Авт.» дымоходы необходимо срочно ремонтировать, так как они находятся в пожароопасном состоянии уже более двух лет. Один раз мы уже горели и больше этого не хотим.

Войдя в кабинет к Сухаревичу, мы увидели барина, который весьма развалился в своем кресле. Он нас, пенсионеров, даже и не подумал пригласить присесть. Постояв, мы, обессиленные, без его согласия сами ушли на ступень. Объяснили, что нам необходимо, чтобы он, как заместитель председателя исполкома, отвечающий за ЖКХ, поручил ЖЭС №1 выполнить работы по ремонту дымоходов нашего дома, так как дом состоит на балансе в ГП "ЖРЭУ г.Пинска", именно ему мы платим за коммунальные услуги. Готовы оплатить и данную работу.

Как поведал себе горисполкомовский чиновник? Он категорически отказался помочь нам, пенсионерам, заявив, что в городе много разных частных компаний, мол, ищите, кто может отремонтировать пожароопасные дымоходы. С его слов, жилищно-эксплуатационная служба очень занята подготовкой к отопительному сезону, а ему — некогда заниматься нашими проблемами.

Во время разговора Сухаревич вел себя неуважительно и оскорбительно к нам, говоря, что он очень занят и разговаривать с нами ему недосуг. В то же время он, прерывая беседу, разговаривал по телефону то с одним абонентом, то с другим. На наши замечания, что мы пришли на прием согласно графику и нас надо было выслушать, он начал возмущаться, как это мы, пенсионеры, смеем делать ему, заместителю председателя исполкома, замечания. Когда один из нас

объяснил Сухаревичу, что в квартире есть ванна, но воду надо греть в титане, для чего нужны трубы, ответ последовал такой: можно воду греть на газу, а мыться в тазике. Второй совет от Сухаревича: дров нет и не будет, поэтому покупайте электрический водонагреватель и грейте себе воду, если хотите мыться.

Наши попытки объяснить, что пенсии у нас не министерские и мы не можем позволить себе купить водонагреватель, мы получили ответ: сами виноваты, что такая пенсия.

Поняв, что общаться с данным чиновником бесполезно, мы ушли из кабинета.

Вот так мы ходили за помощью в Пинский горисполком и пообщались с одним из тех, кто называет себя слугой народа.

Сидят в мягких креслах, теплых кабинетах, но так оторвались от народа, что и общаться с ним не желают.

На следующий день в Книгу замечаний и предложений Пинского горисполкома мы внесли запись о недостойном поведении заместителя председателя Пинского горисполкома по строительству и ЖКХ А.П.Сухаревича. Указали: мы надеемся на то, что председатель Пинского горисполкома А.А.Гордич поставит на место зарвавшегося чиновника Сухаревича, который извинится перед нами за свое поведение.

Мы также обратились по факту оскорбительного отношения чинуши к нам, пенсионерам-инвалидам, и к председателю Брестского облисполкома и попросили его принять меры к Сухаревичу.

Хотелось надеяться, что и редакция газеты "Народная Воля" поможет нам в данном вопросе.

Николай Дмитриевич ГАРИСЯЧУК, Павла Степановна САВИЦКАЯ, пенсионеры, инвалиды II группы.

г.Пинск.

Official document from the Pinsk district executive committee regarding a fire in apartment 3. It details the incident on October 18, 2013, and mentions the involvement of residents N.I. Gerasimchuk and P.I. Savitskaya.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎЕСЯ

Жменька соли, луста хлеба — больш нічога нам не трэба

Паводле апытанняў, 57 працэнтаў беларусаў лічаць сябе людзьмі з сярэднім дастаткам.

Сацьцёлагам цікава, Ці жыве народ, як пан, Ці ішчалівай стала ява Дзе купіць духі, калготкі, Што адзець, каб выйсці ў свет? А цяпер парфумы досяць, Розных шмотак — пагадоў. Хоць усе, па правдзе, носяць Плашч адзін па сям гадоў... Дзе былава я пры ладзе Нашым колішнім, старым? — Гордасьць свеціцца ў паглядзе. — А цяпер я езджу ў Крым! Каб расставіць кропкі-коскі, Каб застаўным быць даклад, Сацьцёлагі й на вёсці Скіравалі свой пагляд! Мусілі яны прызнацца: Састарэў высковы люд, І няма каму для працы "Зарагнацца У хамут".

Ім сказала баба Ганна, Што сто год ужо жыве: — Са задароўчак пагана — Часам глёккі ў галаве, Што мне трэба ўжо, бабулі? Грошай трохі васьць на смерць, Як прысьпе акалець. За Кірэйчыка ж старога Лепш жыву я ў два разы: У яго няма нічога, А у мяне аж дзве казы! Мовіў так калгаснік Хведар: — Лепш жывецца з кожным днём! Дзед мой тэхнік не ведаў, "Соткі" усе араў канём. А цяпер барозны ў полі Разганяць трактары. Седзячы, рулюй паволі І на пула не бяр! Вёска ў нас — амаль што горад (Пішучь — "аграгарадок"). І мяне пакуль што голад, Дзякуй Богу, не дапёк... Слова ўзяў і дзед Мікіта: — Калі браць мінулы час, Зараз я ў рай нібыта, Есць рубель на хлеб і квас. Тут стары пусціў сялянскі, Свой выказваючы боль: — А калісьці на скарныку Мог пасыпаць толькі соль... Быў малечай, дык з бацькамі У зямлянкі жывіх кратам. А цяпер — зірніце самі! — Маю свой, уласны дом... Давялося да высновы Сацьцёлагам прыйсці: Граджане, люд высковы Здавалены ў жыцці! Балаваць лічыць: "Па дастатку Я, прынамсі, сэрдак!" І пры гэтым шыя латку На кашулю ці піжмак...

Не за акіянам недзе, Дзе шане люд дзярэ, А на захадзе судзіць — Вось узор для нашых мар. У Еўропе люд — заможны, Выжыць я, не дбае клёк: І машыну мае кожны, І кватэру ці дамок. У турню па белым свеце Выпраўляюцца штогод, Грошай маюць, як смецца, І не лічыць банкет. Не ўспрымаюць абяцанак — Сёння хочучь жыць як след! Мы ж давольны, што з зямлянак Вылезлі на белы свет...

Р.С. Сёння, 29 кастрычніка, Алесю Няўесю — 55! Віншuem!

Міхаіл ЖУКАЎ, ветэран працы савецкіх часоў.

г.Баранавічы.

АСОБА

Свята ў Лясной

У вёсцы Лясная на Слаўгарадчыне, дзе ў далёкім 1708 годзе адбылася знакамітая бітва, у якой былі разбіты ўшчэнт баявыя атрады шведскіх нападнікаў, стаіць велічны помнік-храм у гонар пераможцаў. Настаяцелем тут служыць протаіерэй айцец Георгій (Сакалоў).

Даўно ведаю гэтага цудоўнага чалавека — найурмыславага, любімага ў свой край адраджэнца духоўнасці і багатай гістарычнай спадчыны. Праз мисцовы друж, сустрачы з вернікамі і аматарамі пазычаннага слова ён знаёміць з чынікамі хрысціянскай маралі і забытымі за гады ганенняў на царкву выбітнымі асобамі роднага краю.

З ініцыятывы айца Георгія раённая газета "Прышоўскі край" правяла пазычанна конкурс пад назвай "На полі бітвы пры Лясной — храм-помнік велічы святой!". У конкурсе ўдзельнічалі жыхары вёскаў нашага і суседніх раёнаў: Слаўгарада, Магілёва.

Радавала, што ў большыні сваёй удзельнічалі конкурсу — моладзь, якая цікавіцца айчынным гісторыям. Пераможцаў віталі ў мясцовым Доме культуры на свяце, прымержаваным да 305-й гадавіны бітвы пры Лясной. У складзе журы былі знацыя госці — народны арыст Беларусаў Віктар Манаеў, дэкан факультэта слаўскай філалогіі Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Аркадзя Куляшова Сяргей Сомаў.

Віктар Манаеў, выступаючы пры ўраўнянн дыпломна ў прызоў, значыць, што аб падобных літаратурных конкурсах яшчэ не чуў... А ініцыятар конкурсу айцец Георгій сказаў: "Нам ёсць чым ганарыцца, што захоўваць, абараняць і развіваць — у спадзце адзін да аднаго, падтрымка і сумесная праца на карысць роднага краю".

Усе, з кім мне давалося паразмаўляць на свяце, выказвалі вялікую павагу да святара, які так аддана, са словам Божым у сэрцы і на вуснах, служыць узвышанна чалавечых душ, запальваю ў іх агонь Веры і любові да Бацькаўшчыны і тых, хто яе ўславіў. А ў мяне склаліся гэтыя радкі, прысвечаныя нашаму выдатнаму сучасніку айцец Георгію, якога шчыра палюбілі не толькі землякі.

Ён і духоўнік, і асветнік, Яго абраў-аблашчыў Бог, Каб людзям ў светлы Храм дарогу Знайсці ўрэшце дапамог.

Каб зналі, што яны нашчадкі Багатай спадчыны вяку, Араты мірных, працавітых І абаронцаў-ваёраў.

Ён са старымі і малымі Ад сэрца гутаркі вядзе — І словы простыя знаходзіць, Што ўтрымаюць і ў бядзе.

Бо ён духоўнік і асветнік, Яго аблашчыў добры Бог. І людзі моляць, каб Усвяцішні Айца Георгія бярог.

Нізі Вам паклон, шановны айцец Георгій, за Вашы святыя боскія справы дзеля сваіх землякаў і памціць аб тым, чаго не гледзячы забываць.

Фелікс ШКІРМАНКОЎ, ІНВАЛІД Вялікай Айчынай вайны.

г.Слаўгарад.

СУСТРЭЧЫ

Адзін вечар з Вячкам Целешам

Пакуль мы былі адны, Марыя Карлаўна паярэдзіла: — Хутка прыйдзе адзін мастак з Латвіі, — і паказала на партрэт Адама Іосіфавіча, які вісеў на сцяне і які намяляў чалавек, пра якога зайшла размова, і дадала: — Толькі глядзі, не церпіць. Гавары толькі па-беларуску...

Я здзіўлены: чаму гэты латыш прытрымліваецца нашанай беларускай мовы? Я, карэнны беларус, і то валодаю ёю не зусім, збоўшага. Адказ на гэтае пытанне знайшоў толькі цяпер, працягваючы згаданы артыкул яго цэцікі па прозьвішчы — Лявон Целеша, з якога вынісае, што хоць Вячка Целеш і жыве ў Латвіі 55 гадоў, але сэрцам ён заўсёды разам са сваёй Радзімай — Беларуссю. Размаўляючы выключна на беларускай мове.

...Неўзабаве прыйшоў Адам Іосіфавіч. А за ім — і Вячка (Вячаслаў Міхайлавіч) Целеш. Пазнаёмліліся. Селі за паярэдне прыгожа сервіраваны Марыя Карлаўна і мой стол. Вядома ж, не абышлося без пляшкі — той падбадзёрваючай вадкасці, без якой не абыходзіцца ў такіх выпадках. Адну ладарункава-калекцыйнага ўзору пляшачку латыўскай вытворчасці прынес з сабою і Вячка.

Марыя Карлаўна прадставіла яго мне як мастака. А цяпер з Лявонавага ліста даведаўся, што ён яшчэ і педагог, і сьлыны пісьменьнік. І зразу меў, што гаворка за сталом невпадкова тычылася гісторыі, беларускай і сусветнай літаратуры. Дарчы, мне, правінцыйнаму газетчыку, было слу-

хась іх надзвычай цікава. Але гаворка не была акрэслена толькі гэтым. Закарнала і нейкія бытавыя, палітычныя ды іншыя тэмы. І, як заўсёды, калекцыянеры беларускіх плаштовак, Адам і Вячка не абмінулі і гэтую тэму.

Не засталася па-за ўвагай у гэтым застоллі і мая сцяпная персана. Каб падключыць і мяне да агупнай размовы ды і павесіць паважанага гося, Адам Іосіфавіч распавёў гумарыстычна-сатырычную гісторыю пра тое, як кіраўнікі былога Радзашкоўскага раёна хацелі звольніць мяне з рэдакцыі газеты за тое, што я апулікаваў байку, у якой яны убачылі сябе. Слухаючы гэта, мы таксама было цікава прыгадваць былое (пра гэта, мабыць, распавяду калі-небудзь асобна).

У тым застоллі Адам Мальдзіс падзяліўся з намі сваім уражаннем пра Амерыку, якую ён, дарчы, наведаў не ўпершыню: у 1990 годзе ў складзе беларускай дэлегацыі ён браў удзел у працы 45-й Генеральнай асамблеі ААН. А мне ўручыць прывезены з той паездкі адзін з апошніх нумароў рускамоўнай амерыканскай газеты (здаецца, "Русское слово"), які, дарчы, мяне крыху расчараваў: па форме і па змесце газета мала чым адрознівалася ад нашых цэнтральных выданняў, на яе старонках нават прысутнічалі некаторыя маскоўскія атары.

...Гляджу на надрукаваны ў "Народнай Волі" фотаздымак Вячкі Целеша і бачу яго крыху іншым, чым 20 гадоў таму. Мне здаецца, што ў яго тады не было вусоў. Ды і малодзейшы ён помніцца мне. Але ж столькі часу мінула з той нашай запамінальнай су-

стрэчы. Пра мяне ён хутэй за ўсё забудзецца. Наша ж сустрача з ім была выпадковай, шараговай, якіх у яго за мінулыя гады было нямала. А для мяне яна была цікавай і незабытай.

Лявон Целеш заўважае, што, жывучы ў Латвіі, Вячка Целеш ніколі не адрываўся ад Радзімы. Болей за 20 гадоў таму ён заснаваў у Рызе беларускую школу, каб прадставіць беларускую дыяспору ў Латвіі не забыліся на матчыну мову.

І рэшч важная акалічнасць. Урад Латвіі ўзнагародзіў нашага выдатнага земляка вышэйшай дзяржаўнай узнагародай — ордэнам Трэх Зорак. І Лявон Целеш слухна прапануе, каб і наш урад узнагародзіў яго ордэнам Францыска Скарыны. Я таксама лічу, што гэты чалавек заслугоўвае высокую узнагароду. Спадзяюся, што прапанову падтрымае большасць нашых і яго суайчыннікаў, трэба толькі, каб Міністэрства культуры падало свой голас.

Вячка Целеш вельмі адмоўна ставіцца да тых, хто ў паўсядзённым жыцці абыходзіцца без матчынай мовы. А тут, пад Лявонавым артыкулам пра яго, быў заверстаны мой рускамоўны допіс "Некоторые претенденты в президенты кажутся "добренькими" и даже внешне". Не! Трэба і мяне, як і кожнаму, хто жыве ў роднай Беларусі, не ад выпадку да выпадку звяртацца да роднай мовы, а карыстацца ёй паўсядзённа!.. Што і рабіло гэтым разам.

Міхаіл ЖУКАЎ, ветэран працы савецкіх часоў.

г.Баранавічы.

Спадчына Сашы Ферары пойдзе пад знос

Будзе зруйнаваны найстарэйшы мінскі картынг-цэнтр. На яго месцы пабудуюць элітнае жыллё.

Мінус адзін

Пляцоўка для заняткаў картынгам Рэспубліканскага цэнтра тэхнічнай творчасці навучанцаў стала "лішняй" пасля таго, як кампанія "Зомекс Инвестмент" атрымала права на будаўніцтва новага шматфункцыянальнага жыллёвага комплексу. Планы проста грандыёзныя — каскад ад 6 да 25 паверхаў, паркінг, крамы, кавярні...

Вось толькі не ўсе жыхары сталіцы былі згодныя з планами памяншаць сад Рэспубліканскага экалагічнага цэнтра дзяцей і юнацтва на гламурны комплекс. У ахвяры новабуду збіраліся прынесці частку пасадак, якія на працягу многіх гадоў разводзілі юныя экалагі. Высленне пагражала і грамадскаму аб'яднанню "Ахова птушак Бацькаўшчыны". У сёньне нават пачалі збіраць подпісы супраць разбурэння цэнтра для падлеткаў. І тут нечакана высветлілася, што на самай справе саду юных экалагаў нічога не пагражае. Ад цэнтра толькі адражэцца кавалек зямлі памерам 1,8 гектара, але туды "не ўваходзяць сады станцыі юных экалагаў або іншыя пабудовы, якія з'яўляюцца часткай функцыянавання цэнтра". Пад знос пойдзе зусім іншы аб'ект — картадром цэнтра тэхнічнай творчасці. Аказалася, што, згодна з заключэннем інстытута "Мінскграда", аб'ектам амаль не карыстаюцца, да таго ён не адпавядае рэгламентам генплана.

"Будынкі і збудаванні, якія знаходзяцца на балансе БДУ, у цяперашні час закранены і не эксплуацуюцца; будынкі і збудаванні Рэспубліканскага цэнтра тэхнічнай творчасці навучанцаў эксплуатацуюцца перададзена ў арэнду пад уладкаваннем розных складскіх памяшканняў і рамонт прыватных аўтамабіляў", — цытуе прадстаўніцкай кампаніі tut.by.

Смерць Ферары

Для многіх мінчан ліквідацыя картынг-цэнтра — тое самае, што зганьбіць памяць аб заснавальніку клуба **Аляксандру Кручынскім**. Малады чалавек, якога сябры за любоў

да хуткасці называлі Ферары, сам калісьці займаўся картынгам. Надзвычайны поспехаў ён не дасягнуў, таму вырашыў заняцца бізнесам — узяў трэк Цэнтра тэхнічнай творчасці ў частковую арэнду. Кручынскі сам уладкаваў тэрыторыю, падрываў усё неабходнае для таго, каб прывабіць кліентаў. Бізнес ішоў шпарка: людзі прыводзілі на "пакушкі" дзяцей, хадылі кампаніямі, ладзілі карпаратыўныя гульні і аматарскія спаборніцтвы. Летам на стадыёне можна было набыць напітка і марожанае, галюнае правала "ніякага алкаголю на

пляцоўцы" выконвалася бездакорна. У комплексе рамантаваліся карты, у тым ліку і для прафесійных спартсменаў. Памкненні, мары і надзеі на развіццё картынг-цэнтра абарваліся кастрычнікай ноччу 2010 года. Аляксандр Кручынскі па мянушцы Фера-

ры, едучы на сваім матацыкле на высокай хуткасці, сутыкнуўся з машынай "хуткай дапамогі". Малады чалавек загінуў на месцы. Выдавоччы кажуць, што удар быў такой сілы, што яму адарвала галаву...

На жаль, як гэта часта бывае, разам са смерцю заснавальніка пачаў знікаць і яго бізнес. Дбайнага гаспадара, які мог бы пакапаціцца аб картынг-цэнтры, больш не знайшлося.

Сын узяў машыну

За мінулыя выхадныя затрыманы вадзіцелі, у якіх можна быць канфіскаваны аўтамабіль.

Адзін выпадак адбыўся ў Брэсце, другі — у Гродне, і адразу два — у Мінску. І калі ў Брэсце і Мінску п'яныя кіроўцы рухаліся на ўласных аўтамабілях, то ў Гродне ўладальнікам машыны з'яўляецца бацька сябра кіроўцы. Тым не менш машына можа быць канфіскавана. Як вядома, такая норма прадугледжана новымі папраўкамі ў заканадаўстве. Выключэнне можа быць толькі ў выпадку, калі аўто было скрадзена.

У Мінску аднаго п'янага кіроўцу ДАІ спыніла ў 9.45 раніцы, у Брэсце і Гродне затрыманы адбываліся ноччу. У Гродне за рулём "Пежо-405" быў 23-

гадовы хлопца. Акрамя самога вадзіцеля ў салоне знаходзіўся пасажыр, сын ўладальніка аўтамабіля. Паводле іх слоў, абодва ўвесь вечар правялі ў знаёмых дзяўчат, распілі спіртныя напоі, пасля чаго вырашылі на аўтамабілі паехаць дамоў. Кіроўца, як высветлілася, зусім нядаўна — у верасні 2013 года — ужо прыцягваўся да адміністрацыйнай адказнасці заезд у нецвярозым выглядзе. Гэтым разам транспартны сродак арыштаваны. Уладальнікам прыйдзеца аплаціць штраф-станку.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ДА ВЕДАМА

У даход дзяржавы

Як будзе праходзіць працэдура канфіскацыі аўтамабіляў і п'янага кіроўцы? Тлумачэнні на tut.by даў начальнік упраўлення арганізацыі работы і кантролю выканання выканаўчых дакументаў Міністэрства юстыцыі **Аляксандр Ізварын**.

Схема такая. П'янага кіроўцу "паўторніка" затрымліваюць супрацоўнікі ДАІ. Аўтамабіль, на якім было здзейснена злачынства (а кіраванне транспартным сродкам паўторна на працягу года — гэта менавіта злачынства, а не правапарушэнне), змяшчаецца на штраф-станку, вадзіцеля яго вопіс: марка і мадэль аўтамабіля, нумар кузава, рэгістрацыйны нумар, колер, наяўныя пашкоджанні. Уласніку транспартнага сродку паведамляецца аб тым, што яго аўтамабіль арыштаваны і змяшчаецца на штраф-станку.

У дачыненні да вадзіцеля ўзбуджаецца справа па арт.317 прым КК РБ, ідзе следства, справу перадаюць у суд.

Суд выносіць прысуд. Адно з пакаранняў, згодна са зменамі ў КК і іншых заканадаўчых актах, што ўступілі ў дзеянне з 24 кастрычніка 2013 года, — "спецыяльная канфіскацыя транспарт-

нага сродку" і патрабаванне накіраваць аўтамабіль у даход дзяржавы. Прысуд уступае ў законную сілу. На маёмасць, якая падлягае канфіскацыі, выносіцца выканаўчы ліст. Суд паведамляе ўласніку, што яго транспартны сродкаў накіраваны ў даход дзяржавы.

Дакумент перадаюць судоваму выканаўцу, ён прыступае да выканаўчай вытворчасці. Праводзіцца ацэнка кошту аўтамабіля. Гэтым займаюцца камісіі па рабоце з маёмасцю, накіраванай у даход дзяржавы, створаныя пры тэрытарыяльных органах улады.

Аўтамабіль перадаецца на рэалізацыю ў сэрвісна-гандлёвае РУП "Гандлёвы дом "Усходні" — прадпрыемства, якое займаецца захоўваннем і рэалізацыяй накіраванай у даход дзяржавы маёмасці. Сродкі ад рэалізацыі накіроўваюцца ў бюджэт Рэспублікі Беларусь.

ЧУЛІ?

У Палац Незалежнасці на экскурсію

Пра тое, што ў новабудаваны Палац Незалежнасці на прапекце Пераможцаў змога трапіць кожны жадаючы, за некалькі дзён да яго адкрыцця паведаміў сам Аляксандр Лукашэнка.

"Гэта не рэзідэнцыя прэзідэнта. Там, праўда, ёсць адзін рабочы кабінет для

прэзідэнта, больш там кабінетаў няма", — заявіў ён. У Адміністрацыі кіраўніка краіны паведамілі, што для наведвання Палаца неабходна пакінуць заяўку. "Дасылайце заяўку на наш факс, мы разгледзім. Але пакуль не спяшайцеся: раней за лістапад экскурсіі ў Палац Незалежнасці

праводзіцца не будзе", — заявілі "Еўрарыды" ў прэс-службе. Урачыстае адкрыццё Палаца Незалежнасці адбылося напрыканцы мінулага тыдня. 24 кастрычніка ў ім прайшло пасяджэнне Вышэйшага еўрапейскага эканамічнага савета, а 25 кастрычніка — саміт Садружжця Незалежных Дзяржаў.

СТАЛІЦА

На адну арэндную кватэру прэтэндуюць 100 сем'яў

Такая статыстыка агульнапрадстаўнічага ўпраўлення жыллёвай палітыкі Мінгарвыканкама **Святлана Вішнеўская**. Яна падкрэсліла, што першачарговае

права арэнды такіх жылых памяшканняў маюць грамадзяне, якія стаць на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Дарэчы, сёння ў Мінску

ўсяго такіх сем'яў 245 тысяч. Зараз у Мінску налічваецца 578 дзяржаўных жылых памяшканняў камерцыйнага выкарыстання, іншакіраўчы — арэндныя. 315 з іх — кватэры, якія раней выкарыстоўваліся, напрыклад, у якасці службовых. Зараз 289 з іх здадзены, 7 знаходзяцца ў стадыі размеркавання, 19 рамантуюцца.

Астатнія 263 кватэры размершчаны ў двух першых у сталіцы арэндных дамах, якія пабудаваны на тэрыторыі Парку высокіх тэхналогій (ПВТ) і здадзены ў эксплуатацыю ў верасні гэтага года. У гэтых дамах арэнда двухпакаёвай кватэры з улікам камунальных плаціяў абыдзецца сям'і ў сярэднім у 200—250 долараў.

Ігар ЗАЛЕСКІ.

На ФОТА: У два першыя арэндныя дамы Мінска засялілі праграмісты.

ДАРЭЧЫ

Выселілі дзве сям'і

Як вядома, плата за дзяржаўнае арэнднае жыллё таёндэйшая, чым арэнда прыватных кватэр. Тым не менш дзве сям'і за невыкананне арэнднай плаці за дзяржаўных жылых памяшканняў па рашэнні суда ўжо выселілі.

А колкі кашце пражыванне ў арэндных кватэрах? Мінімальны кошт арэнды аднапакаёвай дзяржаўных жылых памяшканняў — 580 тысяч рублёў у

месяц. Самая дарагая дзяржаўная "аднапакаёўка" здаецца ў Цэнтральным раёне за 1.429.584 рублі ў месяц. Двухпакаёвая кватэра вар'ірующая ў кошыце ад 742 тысяч рублёў (у Савецкім раёне) да 2.263.170 рублёў (у Ленінскім раёне). Цанавы дыяпазон трохпакаёвак — ад 1.350.000 рублёў (зафіксаваны ў Цэнтральным і Першамайскім раёнах) да 3.069.300 рублёў у Савецкім раёне.

СУД

Получил семь лет тюрьмы

Вынесен приговор виновнику ДТП с машиной "скорой помощи" в Шумилинском районе. Он приговорен к семи годам лишения свободы в исправительной колонии в условиях поселения и лишен права заниматься деятельностью, связанной с управлением всеми видами транспортных средств сроком на пять лет.

Об этом сообщил заместитель начальника отдела по надзору за законностью судебных постановлений по уголовным делам прокуратуры Витебской области, государственный обвинитель по данному уголовному делу **Сергей Селиханов**.

Подсудимый осужден по ч.3 ст.317 УК Беларуси за нарушение правил дорожного движения лицом, управляющим транспортным средством, повлекшее по неосторожности причинение тяжких телесных повреждений,

смерть двух и более лиц. Обжаловать приговор он может в установленном порядке.

Резонансное ДТП произошло 23 мая около 8.15 в Шумилинском районе на 58-м километре автодороги Витебск — Полоцк — граница Латвийской Республики. В стоящий на обочине автомобиль "скорой помощи" с пятью медиками сзади врезался грузеженный автопоезд в составе седельного тягача марки DAF. В результате аварии погибли четыре человека, один получил тяжкие телесные

повреждения. В ходе следствия было установлено, что водитель грузовика нарушил требования сразу нескольких пунктов правил дорожного движения: превысил скоростной режим, нарушил дорожную разметку и отвлекся от управления транспортным средством, в результате чего перестал контролировать дорожную обстановку и совершил ДТП. Ранее мужчина уже привлекался к административной ответственности за нарушения правил дорожного движения.

МОДЕРНИЗАЦИЯ

«Беларусь в некоторых сферах даже прогрессивнее Литвы: она сохранила свои колхозы»

Честно говоря, не ожидал такой высокой оценки белорусского сельского хозяйства от заместителя председателя Партии зеленых и крестьян Литвы **Томаса Томилиноса**, который является ярым противником политического режима в Беларуси.

Закрываете Беларусь играет на руку сельскому хозяйству. В этом плане политик сравнивает нашу страну с Норвегией, которая не вступает в Евросоюз только с одной целью — не допустить развала сельского хозяйства.

В чем сходство и отличия сельского хозяйства соседних стран? Ответ на этот вопрос мы попытались найти вместе с **Томасом Томилиносом**, сидя в тихом вильнюсском кафе.

— Каждый год весной и осенью Беларусь ведет битву за урожай! Дважды в год Лукашенко объявляет поход в защиту продовольственной безопасности страны. Литва тоже ведет битву за урожай?

— Нет, Литва не ведет битву за урожай (смеется). Сельское хозяйство у нас далеко от политики, политики даже слишком мало внимания уделяют сельскому хозяйству. В дискуссиях сельское хозяйство гораздо больше деньги, чем литовцы, что является серьезной дискриминацией. Если бы с завтрашнего дня литовские фермеры стали получать, как французские, — пусть Россия перекрывает молочный экспорт, мы бы своей продукцией завалили всю Европу.

— И нам, и вам сельское хозяйство досталось в наследство от Советского Союза. Как Литва реформировала свой агропромышленный сектор?

— Реформы у нас прошли плохо, очень плохо. Хотелось бы, чтобы много, не произошедшее в Беларуси, не произошло и в Литве. Лукашенко, как это ни странно прозвучит из моих уст, прав во многом, например, что сельское хозяйство — стратегическая отрасль, которую нельзя пускать на самотек. Нельзя следовать только указаниям со стороны — нужно самим принимать решения. В 1990-е годы мы стали вообще меньше внимания уделять сельскому хозяйству. Земельный вопрос у нас решался неправильно: землю получили почти все желающие, но не получили производители. Конечно, сейчас земля используется, но есть регионы, где земля просто пустует. Мне кажется, в Литве самый большой процент неиспользуемых земель в Европе.

— Что все-таки удалось? — Главная наша заслуга — диверсификация экспорта. Сейчас Россия закрыла свой рынок для наших молочных продуктов. Нам плохо, нам неприятно, что Россия ведет себя так паршиво, но мы-то экспортируем на Запад. Сейчас мы экспортируем около 40% молочной продукции — это много, завтра будет 20%, через год —

10%. Наши производители, естественно, страдают, но мы не умрем.

Проблемы сельского хозяйства решаются на уровне Брюсселя, как ни странно. Все зависело от выплатах со стороны Евросоюза, которые довольно велики. В этом есть свои плюсы и минусы. Сельчане ежемесячно получают деньги за то, что у них есть земля и они что-то производят. Но европейские фермеры получают гораздо больше денег, чем литовцы, что является серьезной дискриминацией. Если бы с завтрашнего дня литовские фермеры стали получать, как французские, — пусть Россия перекрывает молочный экспорт, мы бы своей продукцией завалили всю Европу.

С другой стороны, либерализация рынка сельскохозяйственного сырья принесла много негатива. Протекционизм, который используется и в Беларуси, и субсидии — очень важный момент. Мы вроде производим мясо и молоко, но самым деле производство мясомолочной продукции сокращается. Потому что у нас открытые рынки: производим и продаем свое, а сами покупаем польское мясо или бельгийское. Абсурд, казалось бы. Зачем продуктам столько колесить по Европе? Но Европейский Союз ведет себя очень либерально и сельское хозяйство воспринимает как любой другой рынок. Здесь много экологических издержек, продукция становится стандартной и невкусной.

Беларусь — закрытая страна, но многие продукты у нас вкуснее и лучше. Однако сейчас Беларусь закупает по дешевке у наших производителей добавки — пищевые, химические — и внедряют у себя. Такая модернизация мне совершенно не нравится. Сельское хозяйство стало промышленностью и перестало быть способом существования, образом жизни. У нас ставка делается на массу и зерноводство. Наше сельское хозяйство бросилось выращивать зерно, потому что его легче продать. А перерабатывающая промышленность, как молоко и мясо, тихонько умирает. Потому

— тот же кооператив.

Проблема в том, что в Беларуси все государственное и дотируемое, рынок практически нет, а у нас все пущено на самотек. В сельском хозяйстве очень нужна рука государства. Я вам очень советую заняться изучением опыта Норвегии. Почему Норвегия не вступает в Европейский Союз? Потому что не хочет развильт свое сельское хозяйство. Беларусь в этом смысле похожа на Норвегию, и это хорошо.

Я не говорю о правах человека, но говорю про абсурдные отношения с Россией — Беларусь сама отдает свою независимость. Беларусь производит на душу населения молока в 2,8 раза больше, чем в странах ЕС, мяса — в 1,1 раза. Основной импортер — Россия: в 2011 году в стоимостной структуре белорусского экспорта в Россию доля сельскохозяйственных животных, а также мяса и мясных продуктов составила 35,6%, молочных продуктов — 47,9%. Однако ориентация только на один рынок чревата, а чем свидетельствуют перманентные молочные и мясные войны между Беларусью и Россией. Как диверсифицировать рынок?

— Нужно улучшать отношения с Евросоюзом. Евросоюз готов вести переговоры с Минском, при этом не требует космических вещей. Просто соблюдайте права человека в своей стране — это же элементарно! Евросоюз — кузница идей, как уменьшать тарифы, как улучшать торговлю. Этим нужно пользоваться, но в первую очередь следует сделать домашнее задание.

— Представим себе невероятное: Лукашенко соблюдает права человека. Что страна получает взамен? — Рынки Идет, не сразу. Сейчас прав дискуссия с Украиной, которой предлагают ассоциацию с ЕС. Украинцы понимают, что в конце концов получат доступ к рынкам. Но нужно получать умный доступ к рынкам, ведь взаимно требуют открыть и свой рынок. В Евросоюзе сельское хозяйство превратилось в промышленность, ничего натурального не осталось. Хорошо, что вы столько много производите. И потребляете — свое, родное! Что в этом плохого? Норвегия производит, потребляет свое — и ничего не покупает на свой рынок.

причина "молочной войны" с Литвой?

— Литва председательствует в Евросоюзе, и наша страна активно участвует в геополитических дискуссиях. Мы проводим достаточно резкую антироссийскую политику — Россия мстит. Претензии к качеству всегда существуют. Проблема в том, как эти претензии предъявлены. В воскресенье объявили, что по неделям прекращаются поставки молочных продуктов в Россию. Но ведь есть процедуры, которые тянутся месяцами!

— АЧС положила на лопатки свиноводство в Беларуси: от свиноводства отказались не только Россия, но и все соседи: Литва, Польша — отторгиваются от соседки высоким забором. Эпидемия АЧС стала национальной трагедией для Беларуси. Почему это стало возможным?

— Несколько лет назад в одном районе у нас тоже была вспышка АЧС, но нам удалось ее локализовать. Я лично знаю собственников, державшего несколько тысяч свинок, которых пришлось уничтожить. Такие у нас правила, это нормально. Но у нас никто не удаляет подобных вещей. Мне кажется, в этом случае повторилась ситуация с Чернобылем: чума пришла, а власти решили промолчать, не спешили принимать меры. Это и есть нечестная, недемократическая власть.

Литва почувствовала на себе вспышку АЧС в Беларуси. Мы возе вени на границе забор, сколько денег урочаили на дезинфекцию! А сейчас в 10-километровой зоне уничтожаются все поголовье свинок.

— Оправдала ли себя интеграция сельского хозяйства Литвы в ЕС? — Интеграция Литвы в Европу вообще себя оправдала — отделение одно от другого нельзя. Но мы должны стать активным участником дискуссии нюансов интеграции. В сельском хозяйстве и пищевой промышленности Европа допустила много ошибок, которые нужно решать. В Литве, как в Беларуси, в России, — аграрное общество: 30% населения живут на селе. В Европе на селе живут несколько процентов. Евросоюз принес нам всеобщую индустриализацию, которую сейчас обобщили условиями пытаемся остановить, потому что она привела к серьезным экологическим проблемам.

Владимир ЖУРАВОВ.

(Материал подготовлен в рамках инициативы "Европейский диалог о модернизации с Беларусью" при поддержке фонда DANIDA.)

ЗНАКОМЬТЕСЬ!

Четвертый президент Грузии

Кандидат от правящей коалиции "Грузинская мечта" Георгий Маргвелашвили уверенно победил на президентских выборах в Грузии. После выборов Грузия фактически станет парламентской республикой. В соответствии с новой редакцией конституции права и полномочия президента ограничиваются, а парламента и премьер-министра — расширяются. Президент, однако, по-прежнему остается главой государства.

Георгий Маргвелашвили выступает за продолжение курса на сближение с США и ЕС, является противником независимости Южной Осетии и Абхазии, но одновременно сторонником нормализации отношений с Россией.

Георгий Маргвелашвили родился 4 сентября 1969 года в Тбилиси. В 1992 году окончил факультет философии и психологии Тбилисского государственного университета, в 1993–1994 годах изучал социологию в Университете Центральной Европы. Доктор философии.

С 1992-го по 1995 год Маргвелашвили работал гидом в туристической компании (специализация — горный туризм), ассистентом менеджера в издательстве. В 1994–1995 годах был начальником департамента по маркетингу компании "Бизнес-дневники". В 1996–1997 годах преподавал философию в Тбилисском независимом университете.

В 1995–2000 годах работал в Национальном демократическом институте международных отношений специалистом (консультантом программы). В 2000–2012 годах работал в Институте

общественных дел Грузии GIPA, в том числе на должности ректора в 2000–2006 и 2010–2012 годах.

В октябре 2012 года Маргвелашвили занял пост министра образования Грузии в правительстве Бидзины Иванишвили, лидера победившей на парламентских выборах 1 октября 2012 года коалиции "Грузинская мечта". При этом сам Маргвелашвили не является членом какой-либо политической партии.

7 февраля 2013 года Георгий Маргвелашвили был назначен вице-премьером грузинского правительства.

11 мая 2013 года правящая коалиция "Грузинская мечта" назвала Георгия Маргвелашвили своим кандидатом в президенты Грузии на выборах 27 октября 2013 года.

Георгий Маргвелашвили опубликовал ряд научных работ и учебных руководств, а также множество статей на разные темы, в том числе в сфере политики, международных отношений, культуры, философии. В совершенстве владеет русским и английским языками. Не женат, есть дочь.

Алесь ДРАБЧУК.

ЧУЛІ?

У Варшаве прайшоў XIII Кангрэс лаўрэатаў Нобелеўскай прэміі міру. Пра што яны гаварылі?

Кангрэс прайшоў пад лозунгам "Паўчыце нас". Лаўрэаты размаўлялі пра правы чалавека і сацыяльную няроўнасць. Былы лідар "Салідарнасці", былы польскі прэзідэнт Лех Валенса казаў пра тое, што новы свет трэба будаваць на агульных для прадстаўнікоў усіх культур каштоўнасцях. Гэтае заданне павінна выканаць маладое пакаленне. Лех Валенса заклікаў сфармуляваць 10 свеціх заветаў, якія прызнае ўсё чалавецтва. Фундаментам павінна стаць грамадская актыўнасць. Галоўнае, каб справядліва ацэньвалася работа людзей. Цяпер жа кучка людзей жыве заможна, большасць — кепска.

Свой завет прапанаваў і нобелеўскі лаўрэат з Бангладэш прафесар Мухамед Юнус, вядомы сваёй ідэяй мікракредытаў для бедных. Ён зазначыў, што адным з заветаў

тэма павінна стаць узаемадапамога, а не зарабляння грошай, як цяпер. У якасці ілюстрацыі прафесар прывёў прыклад дрэў:

"Калі вы возьмеце насенне вялікага дрэва і пасадзіце яго ў ваза, спярша яно выглядае нібы ляное дрэва. Але чаму яно не расце вялікім? Можна, нешта не так з насеннем? Не, насенне было найлепшым. Праблема ў вазоне. Гэта ў ім абмежаванне".

У сваю чаргу Шэн Крайтн з Амерыканскага рэлігійнага таварыства зазначыла, што чалавецтву трэба не 10, а больш заветаў. Мы часта забываем, што наданне камусьці прывілеяў азначае пазбаўленне іх гагосці іншага. Чалавецтва павінна забыць пра падзел "мы — яны".

Павел СІКОРСКІ.

Кракаў стаў Горадам літаратуры ЮНЕСКА

Горад атрымаў прэстыжны тытул як сёмы ў свеце і першы ў Цэнтральна-Усходняй Еўропе. Камісія ЮНЕСКА ацаніла гісторыю і актуальны захад Кракава, звязаны з гэтай галінай культуры. Улады Кракава кажуць, што горад даказаў, што заслугоўвае такога тытула.

Тытул азначае не толькі прэстыж. Ён аблегчыць супрацоўніцтва з іншымі гарадамі літаратуры. А таксама атрымае сродкі з ЕС на развіццё чытальніцтва. Тытул Горада літаратуры ЮНЕСКА маюць Рэйк'явік, Эдынбург, Дублін, Мельбурн.

НУ І НУ!

Беспрацоўны іспанец адправіўся на кані ў Германію за работай

32-гадовы Езус Хіманэс беспрацоўны больш за год. Езус упершыню адправіўся за мяжу. З роднай вёскі да Нямеччыны яму прыйдзецца праехаць амаль 2 тысячы кіламетраў. Калі ён там не атрымае работы, мужчына гатовы ехаць нават у Расію.

Начлег знаходзіцца Езусу земля з вёскі. Яны тэлефануюць мясцовым уладам тых месцаў, дзе

знаходзіцца коннік, і просяць падтрымкі. Штодня ён праезджае на сваім кані каля 25 кіламетраў, Езус у адца. "Я хачу знайсці работу, няважна якую. Галоўнае, каб легальна і не на два дні", — кажа ён. Іспанец не хвалюецца з-за таго, што ён не ведае ніякай замежнай мовы. Ён упэўнены, што зможа дамацца з дапамогай універсальнай мовы жэстаў.

ПОЗИЦИЯ

Почему Киев предпочел Таможенному союзу России, Беларуси и Казахстана зону свободной торговли с ЕС?

В случае подписания соглашения об ассоциации с ЕС Украине придется принять сотни законов и провести реформы не только в экономике, но и в государственной и общественной сферах, заявил в ходе своего октябрьского визита в Киев комиссар Евросоюза по расширению и добрососедству **Штефан Фюле**.

С другой стороны, чтобы интегрироваться в Таможенный союз, Украине достаточно принять в десять раз меньше документов и совершенно не обязательно проводить глубокие, всеобъемлющие и болезненные реформы. Почему же украинские власти предпочли евроинтеграцию естественному для страны, как может показаться, вступлению в ТС?

Рольскими производителями, получение от них технологий и передовых решений в области управления и бизнеса", — объяснил эксперт. Именно так, по его словам, поступает и сама Россия, обеспечивая развитие своего автостроения и других отраслей.

Рецепт оздоровления украинской экономики Владимира Власюка полностью совпадает с планами украинского правительства. Оно ведет разработку стратегии, чтобы обеспечить экономический рывок, сообщил на состоявшейся 22 октября в Киеве конференции "Новая экономическая модель: инвестиции и инновации для реального сектора" министр экономического развития и торговли Игорь Прасолов.

По его словам, в настоящее время Украина находится на 38-м месте в мире по объему валового внутреннего продукта, но президент Янукович требует, чтобы страна к 2020 году вошла в двадцатку крупнейших экономик мира. Для этого, по оценке министра, нужно удвоить ежегодные объемы инвестиций, что может привести к четырехкратному росту объема реального ВВП и увеличению экспорта на 11 процентов. А этого можно достичь только при тесном сотрудничестве с Европейским Союзом.

Сергей ИВАНОВ.

ДАТЫ

Международному Красному Кресту — 150 лет

29 октября исполняется 150 лет старейшей в мире международной неправительственной организации — Международному Союзу обществ Красного Креста и Красного Полумесяца.

Великая гуманная инициатива родилась не по воле правителей, а благодаря частной инициативе.

24 июня 1859 года в ходе италийско-австрийской войны произошла грандиозная битва при Сольферино. Улицы и общественные здания небольшого городка заполнили девять тысяч раненых, только в местный собор свезли 500 человек. Врачей не хватало, итальянские власти и обыватели помогать особо не рвались.

Случайным очевидцем происходившего оказался швейцарский предприниматель Анри Дюнан. Вид человеческих страданий потряс его. Дюнан кинулся к чиновникам, священникам и местным жителям, убеждая их фразой: "Tutti fratelli!" ("Все люди — братья"). Сам разослил лекарства, еду и воду, потратил личные деньги.

Точное количество людей, обремененных Дюнану жизнью, не известно, но, по самым минимальным оценкам, исчисляется десятками. Через две недели филантроп вернулся в Женеву, загоревшись идеей создать организацию, которая хоть немного смягчит ужасы войны.

В 1862 году он опубликовал "Воспоминания о битве при Сольферино", разослав их 29 октября 1863 года. Представители 14 стран договорились сделать организацию международной. 22 сентября 1864 года 16 государств заключили Женевскую конвенцию о защите раненых, положившую начало современному гуманитарному праву. Документ, в частности, запретил стрелять в людей, здания и посылки с красным крестом. Нарушение этого обязательства, равно как и использование красного

креста не по назначению, были объявлены военными преступлениями.

Сегодня Международный комитет Красного Креста объединяет 11 тысяч сотрудников и 97 миллионов добровольцев. Большинство из них ограничиваются укладкой членских взносов, но многие работают волонтерами. Средства ежегодно жертвуют также национальные правительства и международные организации, например, Еврокомиссия.

С момента своего основания Красный Крест принципиально не делит участников конфликтов на правых и неправых, а помогает всем на основе строгого нейтралитета и принципов гуманности.

Ассамблея и директорат МККК находятся в Женеве.

Антон КЛЕВЦЕВИЧ.

Бразилія. Дарога ў нікуды

Праект чыгункі, якая павінна была злучыць поўнач і поўдзень краіны, з'явіўся ў 1987 годзе. Амбіцёзны праект павінен быў працягнуць 10 штатаў і аблегчыць транспарціроўку сельскагаспадарчай прадукцыі. Пракладзена толькі пятая частка магістралі. А за апошнія 25 гадоў не дабавілася ніводнага метра. На чыгунцы, якая павінна была стаць гонарам краіны, цяпер пасяджа каровы.

РЕДКИЙ СЛУЧАЙ

В Китае крестьянин самостоятельно ампутировал себе ногу из-за отсутствия денег на операцию

Китайский фермер собственными руками ампутировал себе правую ногу в домашних условиях, чтобы спасти свою жизнь. 47-летний Чжэн Янланг провел самостоятельную операцию ночью, пока его жена спала.

Для ампутации китайцу понадобилась слесарная ножовка, небольшой нож для фруктов и полотенце, сообщает китайская газета The Shijiazhuang Daily. Превозмогая боль, Янланг, надрезав кожу ножом, отпилил свою правую ногу практически до уровня 15 сантиметров ниже колена, уточняет The Huffington Post.

Болезнь развивалась у фермера постепенно. Все началось с сильных болей в животе, которые со временем переместились на ноги, поясняет The Shijiazhuang Daily. Затем врачи поставили неутешительный диагноз — артериальный тромбоз обеих ног. Особенно тяжелым

было положение правой ноги. Обследование показало, что артерии разрушены или перестали функционировать. Лекарства не помогали Янлангу. Через три месяца врачи заявили, что началась гангрена и без срочной операции жизнь китайцу осталось около трех месяцев. Бедный крестьянин решил на самостоятельную ампутацию конечности подручными средствами. Супругу все-таки пришлось разбудить, потому что ножовка сломалась. К счастью, из-за тромбоза потеря крови была небольшой. "Скорая помощь" доставила фермера в ближайшую больницу.

Операция спасла китайцу жизнь. Однако инфекция распро-

странилась и на левую ногу, и теперь, чтобы не лишиться и ее, снова нужно хирургическое вмешательство.

Чжэн Янланг уже заявил, что его воли не хватит на самостоятельное проведение второй подобной операции.

История Чжэна Янланга — не единственное доказательство того, как операция, проведенная в довольно экзотических условиях, может спасти жизнь человеку. Пять лет назад в Африке британский хирург спас жизнь подростку из Демократической Республики Конго, ампутировав ему руку с помощью SMS. Из-за гангрены конечность необходимо было отрезать, чтобы спасти

мальчику жизнь. Врач никогда не проводил столь сложных операций, однако вспомнил, что его коллега на родине имеет подобный опыт. "Я отправил ему сообщение, и он переслал мне поэтапную инструкцию", — рассказывает Нотт. После долгих размышлений хирург решил действовать: "Я сделал глубокий вдох и стал выполнять инструкции из письма".

Ситуация осложнялась тем, что врач работал, имея под рукой лишь простейшие инструменты и всего пол-литра крови для переливания. Тем не менее операция прошла успешно, подросток выжил.

СТОП-КАДР

Густой смог в Китае.

В Венесуэле создают министерство счастья

Президент Венесуэлы Николас Мадуро объявил о создании Управления по достижению величайшего народного счастья.

Это объявление было торжественно встречено членами его Кабинета министров, передает ИТАР-ТАСС. Совещание в прямом эфире транслировал государственный телеканал Venezolana de Televisión. Мадуро объявил, что новое ведомство будет заниматься решением проблем стариков, детей, инвалидов и бездомных, а именно: обеспечивать их всем необходимым. Возглавит его бывший депутат Национальной ассамблеи Рафаэль Риос. Он займет пост вице-министра, отмечает РИА "Новости". Одновременно президент объявил, что 8 декабря будет провозглашено Днем любви и верности лидеру боливарианской революции Уго Чавесу. В этом году на этот день намечено проведение очередных муниципальных выборов.

Самый экономичный автомобиль в мире

Крупнейший концерн Европы назвал стоимость самого экономичного автомобиля в мире. Volkswagen XL1, который до сих пор выглядит как концепт, хоть и является готовым авто, будет стоить в Германии от 110 тысяч евро.

XL1 вполне можно охарактеризовать как самый необычный серийный автомобиль последние десятилетия. В первую очередь благодаря внешности, из-за которой на дороге эта машина выглядит, как артист балета в гриме в час пик в метро. Авто, несомненно, привлекает внимание: кажется, что оно направляется на какую-то выставку своим ходом.

Кроме того, автомобиль отличается рекордно низким на сегодняшний день расходом топлива — всего 0,9 л на 100 км пути. А уровень вредных выхлопов в атмосферу составляет 20 г/км, что также пока недостижимо для привычных нам машин.

НУ І НУ!

«Камень» са страўніка
выдалілі
з дапамогай кока-колы

Напярэдадні сезона хурмы ведамасная газета Міністэрства аховы здароўя расказала пра амаль кур'ёзную гісторыю.

Жыхар Рэчыцы з'еў нашча 2 кг хурмы. Дубільныя рэчывы і раслінная клетчатка, якая не пераварылася, сфарміравалі ў страўніку «камень» больш за 7 см у дыяметры. Мужчына звярнуўся ў паліклініку Рэчыцкай ЦРБ са скаргамі на болі ў жываце.

— Пры гастракаліі ў яго страўніку было выяўлена ўтварэнне камяністай шчыльнасці больш за 7 см у дыяметры; на слязістай ужо з'явіўся пралежань, — распавяла загадчыца эндаскапічнага аддзялення Паліна Хадановіч. — Новае відэаабсталяванне дапамагло выявіць фіта-

ИНТЕРЕСНО

Скажем «Е» да?

«Цэнтр экалагічных рашэнняў» яшчэ раз падзяліўся са спецыялістамі данымі аб тым, якім пішчэвым дабавкам даверыцца не стоіць, а якія «Е» зрадуць нашу жыццёвую кропку.

Телевядзенне, інтэрнэт і газеты напярэбой страшаць спажыватэляў ужаснымі наступствамі ўжывання прадуктаў з пішчэвымі дабавкамі. Мол, ад усячэскага «Е» лепш утрымацца далей. Не вядома, ці проста так дабавкі пападаюць у нашу пішчу. Звычайна так называемыя «Е» пападаюць у прадукты пітанья, каб прыдаць ім некаторыя якасныя і якасць. Напрыклад, змяніць колер або тэрмін зберажэння і прыдаць больш прыцягальны выгляд.

Свойства	Пример
Красители	куркумин (E100), хлорофилл (E140), каротин (E160a), свекольный красный (E162), экстракт паприки (E160c), кармель (E150), витамин B ₂ (E101)
Консерванты	уксусная кислота (E260), молочная кислота (E270), яблочная кислота (E296)
Антиокислители	аскорбиновая кислота (E300), лецитин (E322), лимонная кислота (E330)
Загустители	агар (E406), каррагинан (E407), камедь рожкового дерева (E410), гуаровая камедь (E412), пектин (E440)

К сожалению, перечисленные добаўкі іспыраваў рад безвядучых «Е». Ко ўсім астальным у медыцыне і экалогіі ёсць маса пытанняў. Іспользаваць іх можна, но ўчыне да сых пор не ўчылі іх вліянне на арганізм чалавека.

Група рыска	Е-дабавкі
Опасные для аллергиков	E131, E132, E160b, E210, E214, E217, E230, E231, E232, E239, E311—E313
Нежелательны для астматиков	E102, E107, E122—E124, E155, E211—E214, E217, E221—E227
Могут оказать вред людям, чувствительным к аспирину	E107, E110, E122—E124, E155, E214, E217
Влияют на печень и почки	E171—E175, E220, E302, E320—E322, E510, E518
Нарушают функцию щитовидной железы	E127
Приводят к заболеваниям кожи	E230—E233
Раздражают кишечник	E220—E224
Приводят к расстройству пищеварения	E338—E341, E407, E450, E461, E463, E465, E466
Опасны для развития плода	E233
Нежелательны грудным, маленьким детям	E249, E262, E310—E312, E320, E514, E623, E626
Влияет на уровень холестерина в крови	E320
Разрушают витамины в организме	B ₁ — E220, B ₁₂ — E222—E227, D — E320, E — E925

Есть и запрещенные на территории Беларуси добаўкі. Делая покупки за граніцай, абратце ўвагу на E103, E106, E111, E121, E123, E126, E130, E181, E216, E240, E924, E924a. Мінздрав прызнаў іх вядымі і небяспечнымі, так што лепш утрымацца ад ўжывання прадуктаў з іх зместамі.

Марыя БУДНИК.

РЕГИСТРАТУРА

ЭКО в Беларуси:
спрос превышает предложение?

Около 16% супружеских пар Беларуси не могут зачать ребенка естественным путем. Для половины таких семей спасением в данной ситуации могут стать вспомогательные репродуктивные технологии — в первую очередь ЭКО.

Но в прошлом году только 1% от всех родившихся в Беларуси детей составили младенцы из пробирки, что, к слову, в 2—4 раза меньше, чем в развитых европейских странах.

Почему ЭКО недостаточно популярно в Беларуси? Хватает ли центров, где можно зачать ребенка в пробирке? Что отпугивает супругов: высокие цены на процедуру или предубеждения?

Ответы на эти вопросы нам помогли найти специалисты-репродуктологи.

Сколько в Беларуси
детей зачато
в пробирке?

В 2012 году в Беларуси родилось около 1000 детей «из пробирки». Если учесть, что всего в стране было чуть более 100 тысяч родов, получается, менее 1% от всех родившихся появились на свет благодаря ЭКО. Это в 2—4 раза меньше, чем в развитых европейских странах.

Данную методику, считают специалисты, следует продвигать. Прежде всего потому, что во всем мире растет число бесплодных браков. По статистике, 15—18% супружеских пар не могут зачать ребенка естественным путем. В нашей стране эти цифры практически такие же — 15—16%.

Но все случаи бесплодия посчитать невозможно, зачастую этот диагноз замаскирован под другой. В медкарте женщины указывают — миома матки, эндометриоз, которые как раз-таки и могут приводить к бесплодию. Кроме того, до 20% пар в Беларуси живут в гражданском браке, сколько из них страдают бесплодием, не известно, посчитать это невозможно. Диагноз «бесплодие», для сведения, ставится тогда, когда в течение года супружеская пара живет регулярной половой жизнью, а беременность не наступает.

Последние статистические данные, которые свидетельствуют об этой глобальной проблеме, — перепись населения 2009 года. Выяснилось, что каждая четвертая супружеская пара в Беларуси не имеет детей. Конечно, из этой статистики невозможно вычленишь, сколько пар просто пока не планируют рождение ребенка, а сколько не могут справиться с данной проблемой самостоятельно, без участия медиков. Но в этой косвенной цифре скрыт большой процент бесплодия, который реально есть в Беларуси.

Кому нужно
прибегать к ЭКО?

Экстракорпоральное оплодотворение — не первый метод лечения бесплодия. Прежде всего необходимо выяснить его причину. Это может быть как женское, так и мужское бесплодие, а может и комбинированное, когда муж и жена в равной степени ответственны за наступление беременности. По статистике, в нашей стране женское бесплодие составляет 40% всех случаев, мужское — 30%, в остальных случаях оба супруга ответственны в равной степени. Следует также отметить, что бесплодие помолодело. В Беларуси был случай, когда ЭКО пришлось проводить 19-летней пациентке.

Когда в процессе обследования выявлены факторы, на которые можно повлиять и вылечить пациентов консервативно, то назначается соответствующий курс лечения. Иногда приходится прибегать к лапароскопическим операциям. Но если положительного результата нет, в борьбу с бесплодием вступают вспомогательные репродуктивные технологии (ВРТ). Это методы лечения бесплодия, при которых отдельные или все этапы зачатия и раннего развития эмбриона осуществляются вне организма.

Сколько времени
лечится
бесплодие?

Всемирной организацией здравоохранения определены сроки консервативного лечения бесплодия. Для пары в возрасте до 35 лет — не более двух лет, для супругов позднего репродуктивного возраста (после 35 лет) — максимум один год. А женщинам около 40 лет в некоторых случаях, после консультации репродуктолога, рекомендуется сразу прибегать к вспомогательным репродуктивным технологиям.

По статистике, каждая вторая супружеская пара, которая столкнулась с проблемой бесплодия, будет нуждаться в том или ином методе ВРТ.

Какова вероятность
наступления
беременности
методом ЭКО?

Необходимо понимать, что процедура ЭКО стоит рассматривать в тех случаях, когда никакое лечение пары не может помочь. Например, у женщины отсутствуют две маточные трубы или у потенциального отца ребенка есть только единичные живые сперматозоиды. И в одном, и в другом случае ЭКО может помочь. Однако вероятность положительного результата при процедуре ЭКО в среднем составляет 35—40%. Некоторые женщины делают несколько попыток ЭКО. Для достижения лучшего эффекта женщинам подсаживают два эмбриона, а женщинам позднего репродуктивного возраста — даже три.

Цена
имеет значение?

Как известно, сейчас на законодательном уровне рассматривается вопрос о предоставлении льготных кредитов семейным парам, для которых медики определили единственно возможным способом зачать ребенка — ЭКО. Но, как отмечают специалисты, не так часто супружеские пары отказываются от ЭКО из-за того, что не могут оплатить данную процедуру. Тем более что и в настоящий момент у них есть возможность взять льготный кредит в «Беларусбанке» на сумму 30 млн рублей. Это кредит на медицинские услуги, и он выдается независимо от того, в каком центре — государственном или коммерческом — будет проводиться процедура ЭКО.

Часто женщины, которым показано ЭКО, отказываются от процедуры не из-за ее цены, а потому, что считают, что гормональная терапия вызывает рак. Но, подчеркивают специалисты, ни одно исследование не доказало этой связи. Онкология встречается с одинаковой частотой и среди пациентов, которые делали ЭКО, и которые не делали ЭКО.

Пациентки, которых стимулировали гормонами, могут чувствовать дискомфорт в процессе всей программы ЭКО. Но женский организм очень быстро восстанавливается, и через месяц-другой цикл приходит в норму. Стоит отметить, что перед процедурой ЭКО женщина проходит очень серьезное, объемное обследование, которое включает общеклиническое обследование, гормональный скрининг, инфекционный скрининг, обследование на тромбозы, УЗИ. И нередко ме-

дики вынуждены отказывать женщинам в ЭКО из-за состояния их здоровья.

Только в браке

Сегодня ЭКО в Беларуси делают только семейным парам. Одно время на законодательном уровне долго дискутировался вопрос о том, чтобы разрешить женщинам, не состоящим в браке, прибегать к процедуре ЭКО. Справедливо был поставлен вопрос: насколько разумно лишать женщину такой возможности, если она может оплатить данную операцию, е-

ли она уверена, что сможет обеспечить будущее ребенка? Ведь в некоторой степени это и улучшение демографической ситуации в стране, о которой столько говорится на государственном уровне. Однако законодательно было утверждено, что процедура ЭКО проводится только женщинам, состоящим в браке. Врачи-репродуктологи считают, что депутаты, принимая окончательное решение, исходили из того, что есть права ребенка. И большинство детей все-таки хотят маму и папу, хотят расти в полных семьях.

Мария ЭЙСМОНТ.

К СЛОВУ

«Дети из пробирки»
рожают естественным путем

Часто первый вопрос, который задают врачу пары, которым рекомендовано ЭКО: будут ли их будущие дети здоровы, как растут такие малыши, не наблюдается ли у них склонности к кому-либо конкретному заболеванию? Смогут ли искусственно зачатый ребенок продолжать свой род? Первый ребенок на свет, который родился благодаря ЭКО в 1978 году, — Луиза Браун. В 26 лет она вышла замуж и сама родила сына, не прибегая к помощи врачей. Ее младшая сестра, которая также появилась на свет «из пробирки», родила четырех детей, все произошло естественным путем. Истории, когда женщины, рожденные с помощью ЭКО, не имели проблем с беременностью и родами, очень много.

Что касается здоровья детей «из пробирки», то было проведено много исследований, которые показали, что проблем со здоровьем у ЭКО-детей не больше, чем у обычных. А поскольку эти дети — долгожданные, им уделяется очень много внимания в детстве, с ними много занимаются, то зачастую по своему развитию они даже превосходят своих сверстников.

К слову, сегодня в мире живет около 5 миллионов людей, которые появились на свет благодаря программе ЭКО.

ДЫАГНАЗ

Арыентацыя на замежнікаў

Згодна з нацыянальнай праграмай, рост экспарту тавараў і паслуг Міністэрства аховы здароўя у 2015 годзе ў адносінах да 2010-га павінен склаасці 149,2%. Іншымі словамі, беларускія медыкі павінны лячыць і кансультаваць яшчэ больш замежнікаў. Але ці не ўшчамляюць такія дзяржаўныя планы права беларусаў на медыцынскую дапамогу?

Днямі ў Мінску прайшоў «круглы стол» па пытаннях арганізацыі і павялічэння экспарту меднаслуг. З выступленняў чыноўнікаў Міністэрства аховы здароўя вынікала: ад медыцынскіх устаноў дзяржава паранейшаму чакае грошай, клінікі і медцэнтры павінны зарабляць яшчэ больш валюты. Хаця, здавалася б, у гэтым накірунку ёсць пэўныя поспехі. Напрыклад, у 2010 годзе экспарт меднаслуг прынес 18,6 млн долараў, а ў 2012-м чыноўнікі ад медыцыны рапартавалі, што зароблена ўжо 23,7 млн долараў. Па дадзеным Міністэрства аховы здароўя, у мінулым годзе ў Беларусь прайшлі курс лячэння або абследавання 138 тысяч замежнікаў, толькі за 9 месяцаў бяжучага года — 117 тысяч. Але Міністэрства аховы здароўя, па

словах намесніка начальніка галоўнага ўпраўлення арганізацыі медыцынскай дапамогі Міністэрства аховы здароўя Тацяны Мігаль, будзе і далей «стымуляваць і рэгуляваць аховы здароўя ў Беларусі». «Нарошчванне экспарту меднаслуг арганізацыямі аховы здароўя сістэмы Міністэрства аховы здароўя — задача бягучай п'яцігодкі», — заявіла чыноўніца. І дадала, што гэтакі пытанне знаходзіцца на кантролі ўрада, а кіраўнік дзяржавы «неаднаразова казаў, што медыцына сёння — экспартарыентаваны накірунак». Безумоўна, у тым, што да нас едуць лячыцца замежнікі, няма нічога дрэннага. Наадварот: гэта сведчанне таго, што ў Беларусь працуюць добрыя спецыялісты, нашы клінікі маюць

сучаснае абсталяванне. Але ёсць і іншы бок медала: леаца іншаземцы не ў прыватных цэнтрах, 80% з іх за медыцынскі дапамогі звяртаюцца ў дзяржаўныя клінікі і цэнтры, якія, між іншым, утрымліваюцца на падаткі беларусаў. І ні для каго не сакрэт, што не беларусы, а замежнікі маюць перавагу, калі гаворка заходзіць пра лячэнне. Урачы не ўтойваюць, што пацыенты-замежнікі ў чарзе не стаяць незалежна ад таго, якую дапамогу хочаць атрымаць — кансультацыю, дыягнастычнае абследаванне або аперацыйнае ўмяшальніцтва. Здарэчыта, што адмяняюцца нават планавыя аперацыі беларусам, калі ў клініку паступае пацыент з-за мяжу. Ён за лячэнне плаціць, а беларус — не, таму, па нечым меркаванні, можа пачакаць. І

чакае, таму што складаная або высокатэхналагічная аперацыя зрабіць яму больш нідзе не змогуць. Спецыялісты сцвярджаюць, што няма вялікай выгады і самай клініцы ад таго, што ў яе сценах леаца замежнікі. У лепшым выпадку медустанова атрымае 20 працэнтаў ад заробку пацыента. Астатнія часткі паступаюць у агульную «дзяржаўную скарбонку». Дык каму выгада лячыць замежнікаў, у той час калі грамадзяне сваёй краіны стаяць у чаргах не толькі на планавыя аперацыі, але, здавалася б, на элементарныя дыягнастычныя працэдурны — напрыклад, ультрагукавое даследаванне сэрца? Пытанне рытарычнае.

Вольга ГРЫНЬВІЦКАЯ.

РЕЦЕПТ

Белорусы
стали
больше
тратить
на лекарства

Эксперты это связывают с ростом покупательской способности населения.

В течение года зарплаты в Беларуси выросли почти на 50%. Но если посмотреть на исследование компании «Интелликс-М», то получается, что покупали непосредственно самих лекарственных препаратов белорусы не намного больше, чем в прошлом году.

В первом полугодии 2013 года на рынке Беларуси было продано на 11% упаковок лекарственных средств больше, чем за аналогичный период прошлого года.

А вот прирост в долларах составил 32,5% и достиг 486,7 млн долларов. В первом полугодии 2012 года лекарств было реализовано на сумму 367,3 млн долларов.

Паводле звестак аперацыйнікаў, у лістападзе 2012 года дзяржаўнаму афармілі прадзежныя таргі па выбары падрацэдка для выканання работ па капітальным рамонтзе віварыя. Пераможцам было прызначана адно са сталічных ТАА. Паміж цэнтрамі камерцыйнай структуры былі падпісаны адпаведныя кантракты, а з рэспубліканскага бюджэту выдзелена больш як 1 млрд рублёў на распрацоўку праектна-каштаровай дакументацыі і выкананне падрадных работ.

Аднак, як высветлілі аперацыйнікі, у лістападзе 2012 года дзяржаўнаму афармілі прадзежныя таргі па выбары падрацэдка для выканання работ па капітальным рамонтзе віварыя. Пераможцам было прызначана адно са сталічных ТАА. Паміж цэнтрамі камерцыйнай структуры былі падпісаны адпаведныя кантракты, а з рэспубліканскага бюджэту выдзелена больш як 1 млрд рублёў на распрацоўку праектна-каштаровай дакументацыі і выкананне падрадных работ.

РЭЦЫДЫЎ

На былога дырэктара
РНПЦ гігіены
заведзена крымінальная справа
Ён падазраецца ў прычыненні ўрону
больш як на мільярд рублёў.

Такім чынам, як канстатуецца ў МУС, дзеяннямі кіраўніцтва цэнтра і падрацэдка прычынены ўрон дзяржаўнаму бюджэту. Цяпер Генеральнай пракуратурай у дачыненні да былога ды-

рэктара цэнтра распачата крымінальная справа за злочыныя дзеянні ў службовым паўнамоцтвамі, што пацягнула цяжкія наступствы (ч.3 арт.424 КК).

КНИЖНЫЙ УГОЛ

Семен БУКЧИН

Драма бывшего сына

Старый читатель, я давно уже не испытывал такого... Это когда же было, чтобы, начав читать повесть, роман, не отложил в сторону, чтобы продолжить позже. А тут не выпустил из рук, пока не дочитал до конца. Полдня, считай, ушло. По поводу реального объема текста ничего сказать не могу, поскольку он был мне прислан приятелем по интернету. И читал я его, сбросив предвзвешенно на электронную книжку. Хотя отрывок из романа Саши Филипенко "Бывший сын" опубликован в престижном российском журнале "Сноб", издан в Москве и замечен критикой. Но нынче интересующую тебя книгу достать не просто. Слава Богу, выручает пока интернет.

были такие речи. Вот шестнадцатилетние школьники и ошалели. И как это бывает, разговор перескочил на белорусский язык. А все потому, что Франциск выставлял белорусские выражения и кто-то из одноклассников призвал его говорить "нормально". Циск не обижается на друзей. Он пытается объяснить им: "Да потому что он (белорусский язык. — С.Б.) мне туло нравится! Потому что я хочу отличаться чем-то от других". Вообще Франциска не так-то легко сбить, он парень и начитанный, и насыщенный: знает про сталинские репрессии, сгубившие белорусскую интеллигенцию, про униженное положение белорусского языка. Но это знание в нем еще неокрепшее, еще подверженное сомнениям, еще нуждающееся в аргументации.

хорошими, счастливыми лицами. Вот как нас много, мы сможем, мы добьемся...

Трагедия 19 декабря сломала Франциска. Он буквально задыхается, не может жить в этой жуткой атмосфере. На последних страницах романа мы застаем его играющим на виолончели на улице германского портового города.

"Бывший сын" — за этим не только утрата родителей (с этим Франциск свьется еще в детстве), понятие "бывшего сына" разрастается до метамфоры — здесь не внутренняя, а вполне космическая драма молодого человека, страстно желавшего быть белорусом, жить на своей родине и утратить его и себя и свои надежды. Не знаю, можно ли говорить о драме поколений, которое представляет герой романа Саши Филипенко, поскольку не владею статистикой об уехавших, эмигрировавших. А ведь еще не сбросились со счетов ушедших во внутреннюю эмиграцию... Но из разговоров с молодыми только и слышишь — многие хотят уехать. Не видят здесь перспективы для нормальной жизни, в которой можно себя чувствовать белорусом и гражданином...

роев абсолютно естественно прерываются вроде бы отстраненную нить авторского хроникального нарратива. Я не думаю, что эта естественная в данном случае многоголосность повествования от опытности. Откуда ей взяться у двадцативосьмилетнего автора?

Эта проза просто вырвалась вот таким комком, куском, как крик, как отчаяние "бывшего сына". Но то, что крик этот, отчаяние это поведаны так буднично (за исключением, может быть, чересчур литературных страниц, на которых описываются ужасы Немига), составляет несомненное достоинство романа. Вот она, наша белорусская се ля ви...

Нельзя не сказать о том, что вполне самостоятельным героем является в романе Филипенко и сам Минск. Это и родная среда, но все больше превращающаяся в "чуждое огромное, обло, стоезное и лайяй". Кстати, жутковатый феномен Минска притягивает к себе писательское внимание в последние годы. Тут, конечно, прежде всего вспоминается "Паранойя" Виктора Мартиновича. Восторги и проклятия перемежаются с поисками живой души в этом сфгангуме — безнадёжном белом болоте.

Меня не удивило, когда я узнал, что автору романа Саши Филипенко еще нет тридцати лет. Все дышит в этой прозе молодой рефлексией. Но вместе с тем как далеко это от исповедальных повестей времен Аксенова и Гладиллина. И дело не только в иной эпохе, хотя и в ней тоже. Проза Саши Филипенко несет в себе те межжанровые черты, которые характерны для нашего разбитого вздрезги времени и самосознания. Здесь раньшее память картины милого и уже ставшего чужим Минска перемежаются со спорами персонажей, явно перешедшими со страниц газет и интернет-форумов, здесь страстные внутренние монологи ге-

И два слова об авторе "Бывшего сына". Поиск в интернете подсказал, что Саши Филипенко, этот молодой белорус и минчанин, ныне успешный московский тележурналист (работал на канале "Дождь"). Кажется, в 2009 г. он был финалистом конкурса молодых литераторов, проводившегося Белорусским ПЕН-центром. Не знаю, что было представлено на том конкурсе, но "Бывший сын" — это серьезная заявка. Впрочем, даже если автор и не превзойдет себя в будущем, книга эта, несомненно, останется выразительным знаком времени.

Саши Филипенко. Бывший сын. Роман. М., Время, 2013.

У Купалаўскім зноў «Вяселле»

Пасля двухгадовага перапынку ў Нацыянальным акадэмічным тэатры імя Янкі Купалы 5 і 6 лістапада пакажуць "Вяселле". Паказ 6 лістапада будзе прымаркваны да юбілею народнай артысткі Беларусі Зінаіды Зубковай, якая выконвае ролю нявесты.

За гэты час беларуска-расійскі спектакль, пастаўлены рэжысёрам Уладзімірам Панковым, убацькаваны Гледам Францавіч, Іспані, Грузіі, Азербайджана, Румыніі, Расіі і Украіны. Толькі за апошні год у Маскве, Міжнародным тэатральным фестывалю ў Сібі.

У пастаноўцы занята большасць Купалаўскай трупы — народны артыст СССР Геннадзь Аўсяннікаў, народныя артысты Беларусі Геннадзь Гарбук, Мікалай Кірычэнка, Зінаіда Зубкова, Арнольд Памазан, артысты Свята-Лана Анікей, Свята-Лана Зеляноўская, Мікаіл Зуй, Аляксандр Малчануа, Ганна Хітрыкі і іншыя.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

Мова з вушацім прысмакам

Пабачыла свет новая кніга Рыгора Барадуліна «Вушацікі словазбор»

Гэтае выданне стала 47-м выпускам серыі "Кнігарня пісьменніка" Бібліятэкі Саюза беларускіх пісьменнікаў. Прадмову да кнігі напісаў Уладзімір Някляеў, арганізатар і рэдактар "Светлае памяці мамы Куліны".

Недзарма на вокладцы змешчана фота роднай хаты дзядзькі Рыгора — народны паэт скляў не проста слоўнік адметнай лексікі Вушацічыні, ён і кніжніцу перадаць "паганькі карані і біблейскае неба", "чысіцкі бачанні свету", галасы "мамы Куліны, крэўных і блізкіх".

Гэтая кніга, апублікаваная выдавецтвам "Кнігазбор", узабагаціць любімую бібліятэку і будзе даступна не толькі спецыялістам-мовазнаўцам — дзякуючы таму, што гэты навукова-папулярнае выданне, у якім — жывая памяць народа, уважліва захаваная і перададзена Рыгорам Барадуліным.

ШОУ-БІЗНЕС

Час ехаць на «Еўрабачанне»?

Абвешчаны прыём заявак для ўдзелу ў адбор на конкурс ТЫМ ЧАСАМ

Ёсць і тыя, хто супраць

У тых, хто марыць скарыць міжнародную сцэну буйнейшага еўрапейскага конкурсу песні, ёсць месяц на тое, каб падзяліцца сваім жаданнем з Беларадзіёкампаніяй. Умовы адбору засталіся нязменнымі: у ім могуць прыняць удзел беларускія выканаўцы і аўтары, якія дасягнулі 16 гадоў. Вось і ўсе умовы для ўдзельнікаў, а вось з песнямі ўсё складаней. Музыка і тэкст павінны быць свежымі, да конкурсу іх нельга распаўсюджваць праз інтэрнет, на любых носбітах праз продаж ці іншым спосабам. Ні ў якой выпадку песня не павінна гучаць на радыё і тэлебачанні. Максімальна працягласць песні — тры хвіліны. На ўсе зборы ў жадаючых паехаць на "Еўрабачанне" ёсць толькі месяц. Прыём заявак завершыцца 24 лістапада. Нацыянальны адбор будзе праходзіць у два этапы: праслухоўванне ўдзельнікаў і фінал. Лепшага адбору па выніках галасавання журы і глядачоў.

Беларусы падпісваюць петыцыю з патрабаваннем забараніць трансляцыю "Еўрабачання-2014". Калі 250 чалавек падпісалі электронную петыцыю супраць трансляцыі 3-га ўдзелу ў конкурсе прадстаўніка Аўстрыі — трансвестыта Канчыты Вурст. Аўтары петыцыі сцвярджаюць, што 25-гадовы трансвестыт прапагандае лад жыцця, які непрыемны для беларускага грамадства.

"Папулярны міжнародны конкурс, які будзе глядзець нашы дзеці, з задачай еўрапейскіх лібералаў стаў расаднікам садам! Беларусі — адна з нешматлікіх краін Еўропы, якая змагла захаваць нормальны і здаровы сямейны каштоўнасці, заснаваны на любові і ўзаемным дапаўненні паміж мужчынам і жанчынай! Таму мы заклікаем да байкоту "Еўрабачання-2014" і забароне трансляцыі конкурсу ў Беларусі!" — гаворыцца ў заяве актывістаў.

Петыцыю накіравалі да прэзідэнта краіны Аляксандра Лукашэнкі, які ўжо неаднойчы выказваўся і наконт "Еўрабачання", і наконт садаміі. На гэты раз ніякай рэакцыі ад улад не было.

КУДЫ АДСЫЛАЦЬ?

Адрасіць заяўку для ўдзелу ў конкурсе з паметкай "Нацыянальны адборачны тур конкурсу песні "Еўрабачанне-2014" трэба па адрасе: 220807, г.Мінск, вул. Макаёнка, 9.

АЎКЦЫЁН

Пярэцёнак з Мінска прадалі за 108 тысяч долараў

Таргі адбыліся ў Бостане, іх прымарквалі да 50-х угодкаў дня гібелі амерыканскага прэзідэнта Джона Кенэдзі.

Выстаўлены на продаж быў заручальны залаты перэцёнак Лі Харві Освальда. Як паведамляе РІА "Новасть", яшчэ летам 2013 года яго выставіла на аўкцыён удава Освальда Марына Портэр (Прусаква), каб пазбавіцца ад успамінаў пра забойства 35-га прэзідэнта ЗША. Да яго былі прыкладзены напісаны ад рукі ліст. Пярэцёнак прадалі на аўкцыёне за 108 тысяч долараў. Вядома, што яго набыў пакупнік з Тэхаса.

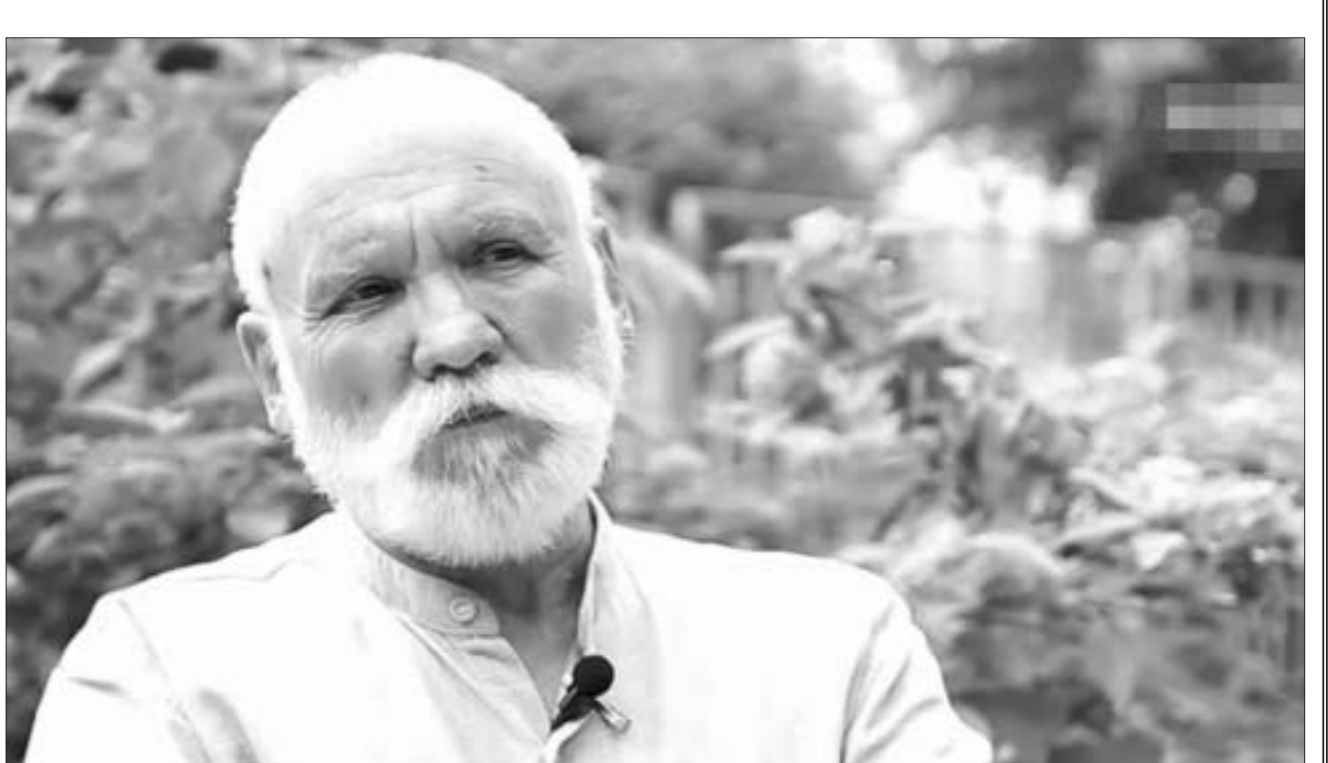
Амерыканец Лі Харві Освальд пазнаёміўся са сваёй будучай жонкай Марынай ў 1961 годзе ў Мінску. Ён эміграваў у СССР і атрымаў давол на жыццё ў беларускай сталіцы, дзе працаваў на радыёзаводзе. Пярэцёнак Освальд купіў у адной з ювельных крам Мінска, незадоўга да таго, як разам з жонкай выехаў назад у ЗША. 22 лістапада 1963 года Лі Харві Освальд забіў прэзідэнта ЗША Джона Кенэдзі (праўда, існуе нямецкая версія наконт таго, што існавала змова спецслужбы ў Кенэдзі стралілі іншыя людзі) у горадзе Далас у штаце Тэхас. Праз два дні Освальда застрэлілі ў паліцэйскім пастарунку. Марына Портэр цяпер 72 гады. Вядома, што ў яе быў яшчэ адзін шлюб, у беларускі ёсць дзеці і ўнкі.

ПАСЛЯ ФІЛЬМА

Святло, якое запаліў Валерый Мазынскі

Не так даўно тэлеканал "Белсат" прэзентаваў новы дакументальны фільм "Глыбоцкая змова", зняты рэжысёрам Валерыем Мазынскім. Сцэнарый стужкі напісаў Уладзімір Халіп. Дакументальная хроніка мяжуеца з успамінамі непасрэдных удзельнікаў далёкіх падзей, а мастацкая рэканструкцыя вяртае глядача ў пасляваенны 1945 год...

На вызваленай ад нацыстаў Беларусі адбываецца новая беларуская трагедыя. Адаўца пад суд юнакі і дзяўчаты, віна якіх палігала толькі ў тым, што яны вучыліся падчас акупацыі. А пасля выгнавання нацыстаў наважыліся выступіць супраць русіфікацыі, патрабавалі дзяржаўнасці беларускай мовы, марылі пра рэальны, а не намінальны суверэнітэт Беларусі. І (які ж хліпавы крымінал!) стварылі асветніцкую суполку на ўзор колішняга Таварыства філаматаў і філарэтаў.

На шпіртваны гнуткія Запаветныя вербы вялі.

Гісторыя пастаўска-глыбоцкага "Саюза беларускіх патрыётаў" страшная ў сваёй традыцыйнасці. Чарговы раз пад карань высякаліся парасткі беларушчыны, выпальвалася пад ёй глеба. Гэта адбывалася рэгулярна, ледзьве не кожнае пакаленне, у меншым ці большым маштабе. За стагоддзі прыгнёту беларусы сядзелі ў турмах розных дзяржаў. Беларускую мову, культуру і нацыянальную свядомасць бязлітасна пераследавалі царскія апырнікі, польская дэфензіва... Але ў расійскіх імперскіх чыноўнікаў і польскіх службоўцаў, прынамсі, было нейкае паняцце гонару, шляхетнасці. За-ставалася нейкая павага да арыштантаў. Прысуды беларусам былі жорсткія. Аднак 25 гадоў катаргі ці смертнае пакарэнне за "культуру" не давалі.

"Саюз беларускіх патрыётаў" быў ідэльным нашчадкам Таварыства філаматаў-філарэтаў. Гэтая паралель неаднакроць прасочваецца ў фільме. Але літаральна праз некалькі год пасля разгрому царскімі ўладамі віленскага Таварыства ў непрыкметным мястэчку Крошын, што на Баранавіччыне, быў аддадзены ў салдацкі сын мясцовага кавала. Хлопцу было прыкладна столькі ж гадоў, колькі і героя "Глыбоцкай змовы". Ён нават не ствараў ніякіх суполак, нічога дужа не патрабаваў. Ён проста пісаў вершы. Па-беларуску. А яшчэ — асмеліўся падтрымаць сялянскі антыпрыгонніцкі бунт...

У цудоўным вершы Уладзіміра Караткевіча "Паўлюк Багрым" ёсць шчыльвабалючы радкі, якія не забываюцца і праз доўгія гады пасля прагавання:

А ў краіне так цяжка (Асіны ад ганабы палаюць), І над ёй фанабэрыцца П'яны, разбэшчаны гун...

Гэтыя словы не маглі гучаць у свядомасці Васіля Мядзельца, Янкі Рымдзёнкі, Антона Фурса, Алесі Умпірвіч, бо яшчэ не былі напісаны Караткевічам. Але думкі маладых патрыётаў былі, несумнеўна, ім сучасныя.

На шлагбаумі мёртвай Пассякалі жывыя бярозы,

Спраба савецкіх спецслужбаў зрабіць з маладзёжнай асветніцкай суполкі тэрыстычную арганізацыю, нягледзячы на ўсе намаганні правакатара, паслепу не мела. Судзіць юнакаў і дзяўчат, здаецца, не было за што. Яны не збіраліся рабіць нейкія дыверсіі ці некага (крыў Божа!) забіваць. Яны не заклікалі да звяржэння савецкай улады. Але іх судзілі. За контррэвалюцыю і нацыяналізм. І трох юнакоў прысудзілі да... расстралу. Цудам Вялянцін Лагунёнак, Мікола Асіненка і Васіль Мядзельца не былі расстраляны, бо ў СССР (акрамя на момант вынясення прысуду) на кароткі час смертнае пакарэнне была забаронена. Расстрэл замяняўся на 25 год лагеру. Астанія ўдзельнікі таксама атрымалі шматгадовыя тэрміны, і толькі смерць Сталіна выратавала іх ад знікнення ў ГУЛАГ.

Сёння цяжка меркаваць, якім вярнуўся з салдатчыны Паўлюк Багрым. Вядома, што вершы ён болей не пісаў. Але затое, стаўшы, як і бацька, кавалём, выштураваў для крошынскага касцёла зна-

камітуу жырандолю... А вось якімі вярталіся з катаргі ўдзельнікі пастаўска-глыбоцкай "змовы", мы ведаем. Яны засталіся адзінай суполкай, не здрадзілі ні свайм сябрам, ні свайм перакананням. Яны вярталіся дадому, хоць вяртацца не было хаванай непрыязнасці і нават варожасці на тварах людзей. Чаму ўсё настолькі змянілася за нейкае дзесяцігоддзе? Што сталася?

Пытанне вельмі складанае, яно вымагае асобнага ўважання вывучэння, але, думаюцца, асноўную ролю тут адыгралі неадольны страх самому апынуцца на месцы выгнацца ў, вядома ж, масіраваная прапаганда. Калі чалавеку штодня паўтараць нават зусім неверагодную рэч і пазбавіць іншых крыніц інфармацыі, ён, урэшце, пачне верыць. Удзельнікі Саюза беларускіх патрыётаў за доўгія гады перасталі быць блізкімі суседзямі, знаёмымі, аднавяскоўцамі, аднакурнікамі, а сталі "ворогамі народа". Як жа! У нас проста так не саджаюць! Дыму бяз агню не бывае!

Яшчэ адзін жahlівы ўдар горкага лёсу... Білья беларускія катаржнікі зноў кіруюцца ў месцы свайго зняволення. Ужо вольнымі працаўнікамі. Тут яны былі запатрабаваны, тут іх ведалі, тут іх не цураілі... І толькі на хвілі яшчэ некаторым пачасалася вярнуцца ў Беларусь.

Гранічна шчырыя апаведы Антона і

Алесі Фурса, Льва і Марыі Бялевічавы, Яўгена Сідаравіча, Міколы Канана... Сённяшнія пастаўскія школьнікі ў ролях маладых патрыётаў 1945—1946 гадоў... Ці змагі яны, нашы цяперашнія юнакі і дзяўчаты, адлучыць глыбока асэнсаваных памкненні і лёс сваіх колішніх аднагодкаў, "перажыць" яго ў сваіх думках? Перажыць... Напэўна, не... Усё ж розныя эпохі, розныя пакаленні. Але вост судакрануцца юнымі сэрцамі — несумнеўна.

Нельга сказаць, што дзякуючы фільму "Глыбоцкая змова" з аналаў беларускай гісторыі знікла яшчэ адна "белая пляма". Бо тая "пляма" мусіла знікнуць яшчэ ў 1997 годзе, калі выйшла ўкладзеная Германам Кірылавым кніжка ўспамінаў удзельнікаў Саюза беларускіх патрыётаў "Гарт", лаводзе якой, уласна кажучы, і зняты фільм. Але дзякуючы якаяна зробленай дакументальнай стужцы, мінуўшчына ажывае, а маладыя іх яе старонкі выносяцца на святло, трывала замацоўваюцца ў грамадскай памяці. І менавіта ў гэтым вялікі плён зробленай аўтарамі фільма працы. У тым, што сёння кожны з нас можа ўсвядоміць увесь трагізм лёсу беларускіх хлопцаў і дзяўчат, якія адважыліся кінуць выклік магутнай сістэме (можа, нават да канца не разумючы на-ступства свайго ўчынку).

І сапраўднаю герачнасць іх лёсу.

Зміцер КУЗМЕНКА.

ПЕРЕД СПЕКТАКЛЕМ

МАЗАІКА

СЛЫШАЛИ?

Гетеры и гладиаторы

Из-за «Спартак» Якобсон и Хачатурян когда-то дрались на Невском проспекте

Завтра и послезавтра, 30 и 31 октября, на сцене Большого театра выступит знаменитая труппа Театра балета имени Леонида Якобсона из Санкт-Петербурга. Мы впервые увидим балет «Спартак», одну из лучших постановок хореографа-новатора. Сейчас яacobsonовский «Спартак» считается революционным, хореографа Леонида Якобсона называют самобытным, чья его память... Но при жизни мастера изысканно травлили чиновники всех мастей, а звания народного артиста СССР Леонид Вениаминович так и не получил, хотя и добился создания собственной труппы, существующей отдельно от оперной. Театр «Хореографические миниатюры», созданный в 1966 году, стал уникальным балетным проектом. Но какой ценой платил за него балетмейстер?

О, счастливычик: заклеймен, но на свободе

За свою первую постановку — балет «Шурале» в театре им.Кирова (ныне Мариинский театр) — Леонид Якобсон получил Сталинскую премию. А потом — статья-донос в «Правде», клеймо отщепенца и космополита. Это было начало 1950-х, разгул в стране официального антисемитизма. Якобсона выгнали из театра. Счастливычик. Ведь могли бы и сослать... Но партийный цинизм советских властей был изощренным: балетмейстер заклеймен, а «Шурале» по-прежнему стоит в афише театра!

Так прошло несколько лет. Умер Сталин. Исключили и руководителем Кировского театра. И Якобсону предлагают в Ленинграде новую постановку — «Спартак». По воспоминаниям его жены, Ирины Якобсон, и эта работа сопровождалась множеством конфликтов. Прежде всего композитор А.Хачатурян, к тому времени уже классик советской музыки, не разрешил сократить партитуру, написанную на довольно рыхлое либретто Н.Волкова. Якобсон переставлял музыкальные куски, стараясь придать произведению более стройную драматургию. Оба — и Хачатурян, и Якобсон — обладали «взрывным» темпераментом, объяснение между ними дошло до драки посреди Невского проспекта!

Конфликт у хореографа был и с артистами. Это сегодня все вспоминают: как гениально решены сцены боя в виде движущихся античных «барельефов»! А «гадитанские девы», а дуэты на полупальцах! А тогда труппа, воспитанная на том, что настоящее искусство — это только классический танец, принимала новшества Якобсона в штыки. Хореографу приходилось лгать артистам, когда он ставил им «невыворотный» танец на полупальцах. «Все будет на пальцах, не волнуйтесь», — говорил он, — это мы пока ищем, пробуем».

Якобсон обладал удивительным даром: у него было чутье на актера, и он умел заставить их делать то, что было им задумано. В работе, правда, был неуемным и недержан, так что слава о его дурном характере и о том, как тяжело с ним работать, сопровождала хореографа всю жизнь. Но после окончания работы ни один из жалобщиков больше не говорил о нем ни одного дурного слова: результат был великолепный, а это актеры тоже умеют ценить. Многие исполнители создали себе славу в балетах Якобсона.

Бег по инстанциям: Якобсон спорил, объяснял, добивался

«Спартак» вышел в 1956 году и, по воспоминаниям современников, был одним из «счастливейших событий балетной жизни России». В академическом театре им.Кирова Якобсон поставил еще три спектакля, но они недолго продержались в репертуаре. Он понял, что ему с его авангардистским стилем плодотворно там работать не дадут, и начал добиваться разрешения создать свою собственную труппу. Через годы борьбы, хождения по инстанциям судьба улыбочулась хореографу — в 1966 году в Ленинграде открылся театр «Хореографические миниатюры», где балетмейстер стал художественным руководителем. Якобсон был счастлив, он ликовал. Сколько у него было увлекательных замыслов! И он создал действительно необычный, яркий, яacobsonовский репертуар. Его фантазия и работоспособность не имели предела. Но танцовщица с трудом воспринимали стиль и темп работы Якобсона. Ленконцерт, к которому принадлежал коллектив Якобсона, тоже ставил палки в колеса. Якобсон записал в своей тетради: «Я получил свой театр слишком поздно... Но я докажу им, что можно и лететь...» Ему уже было под семьдесят.

Вся работа проходила в непрестанной борьбе с властями, вспоминает одна из поклонниц мастера Нина Аловерт. Якобсон спорил, объяснял, добивался. Вновь шли прогоны запрещенных спектаклей для партийного начальства, за ним следовали обсуждения, осуждения, кричал. Он не умел быть дипломатичным. Устав от безграмотных придирок, он накричал и выгнал из зала заведующую отделом культуры горкома... Кричал горкомовской комиссии на обсуждении:

«Вам не место в искусстве! Вы ни черта в нем не понимаете!» В ответ на это театр сделал извездный... Нельзя без содержания и боли читать письмо Ирины Якобсон о последнем годе жизни супруга. «Что-то все время запрещали, Якобсон бегал по инстанциям. Сегодня ходил — не приняли. Завтра ходил — отказали. Потом не было пропуски в Смольный. Потом не было человека, который вам нужен. Это так унижительно!»

Финал в приемной министра культуры СССР

Якобсону разрешили поехать в Италию, ставить в «Ла Скала» вместе с Любимовым спектакль, посвященный итальянской компартии. Из Италии Якобсон вернулся больной: у него обнаружили рак, который зрел уже много лет. Когда Фурцев на посту министра культуры сменил Демичев, он почему-то отнесся к Якобсону с большей долей терпимости, чем остальные власти. Обещал, что никто теперь, кроме самого Демичева, не будет проверять работу Якобсона, т.е. оставил контроль над творчеством хореографа за собой. И хотя контроль чиновника над творчеством само по себе явление унижительно, Якобсон и этому радовался: все-таки удалось добиться включения в репертуар «Свадебного кортежа», много лет назад запрещенного властями... Якобсон становился все хуже и хуже. Несмотря на это, он поехал в Москву на прием к Демичеву, чтобы обсудить планы театра. Ожидая приема, вдруг сказал жене: «Ну вот, теперь все...» И упал. Якобсона увезли в больницу, откуда он уже не вышел. Умер хореограф в 1975 году в Москве. Похоронен в Ленинграде.

«Это было страшное горе. Для всех. Плакали безумно. Мальчики, девочки...»

Слезы лились сами, — вспоминала его вдова. — Сказать слова собезопасения ко мне подошел много работавший в своей жизни с Леонидом Вениаминовичем художник Сулико Вирсаладзе: «Не надо плакать. Он умер, создав что-то новое. И я ему завидую. Я хорошо пишу, но я художник старого искусства. А Якобсон нового. Он — счастливый».

Против течения

Созданный Леонидом Якобсоном в 1956 году балет «Спартак» возобновился в 1976-м, затем в 1985-м, когда спектакль шел в одноактной версии. В 2010 году «Спартак» был реконструирован в своем первоначальном виде — таким, каким видел его сам хореограф. И каким в эти последние дни октября увидят его минчане.

В Москве восстановленный яacobsonовский «Спартак» и сейчас принимается далеко не всеми — спектакль в российской столице не так давно привозил Мариинский театр. Критики писали, что теперь, спустя 55 лет со дня премьеры, ясно, что не все, кто упрекал автора за отсутствие танцев, были ретроградами. И не все, что танцует босиком и с «завернутыми» туфлями коленями, становится шедевром на века. Критиковать Якобсона до сих пор сложно — много он натерпелся от советской власти: талантового мастера, создававшего прекрасные балетные миниатюры, запрещали ставить, приписывали идеологическую неблагородность...

«Спартак» в момент создания был нужен. Он противостоял сталинскому железобетонному искусству, и без таких экспериментов советский балет задохнулся бы в однообразие. Но если тогда Якобсон что-то кому-то доказывал (и доказал!), то сегодня, считают многие, эстетика «Спартак» ломится в давно открытую дверь.

Елена МОЛОЧКО.

БАТЭ можа датэрмінова стаць чэмпіёнам Беларусі

У нядзельным заключным матчы 28-га тура футбольнага чэмпіянату краіны сярэд каманд першай шасцірэўнай Вышэйшай лігі барысаўскі БАТЭ праіграў у Гродне «Нёману» з лікам 0:1.

Напярэдадні «Гомель» саступіў мінскаму «Дынама» — 1:4, а «Тарпеда-БелАЗ» з Жодзіна ўзяў верх над салігорскім «Шахцэрам» — 1:0.

Становішча каманд: БАТЭ — 60 ачкоў, «Шахцэр» — 52, «Дынама» (Мн) — 47, «Нёман» — 40, «Тарпеда-БелАЗ» — 39, «Гомель» — 37.

Наглядзеўчы на паражэнне, ужо ў наступным туры 3 лістапада барысаўчане аформіць чарговае чэмпіянства, калі возьмуць тры ачы ў матчы з «Шахцэрам», паведамаўе БелаПАН.

У другой шасцірэўнай «Нафтан» (Наваполацк) выйграў у «Мінска» — 2:1 і практычна пазбавіў «Славію» шанцаў пакінуць апошняе месца. 27 кастрычніка мазыране саступіў дома бабруйскаму «Белшыне» — 0:1. У суботу «Днепр» (Магілёў) з буйным лікам перамог брэсцкае «Дынама» — 3:0.

Становішча каманд: «Белшына» — 44, «Днепр» — 33, «Мінск» — 32, «Дынама» (Бр) — 30, «Нафтан» — 30, «Славія» — 20.

Дзве «бронзы»

Два бронзавыя медалі заваявалі беларускія спартсмены на чэмпіянаце свету па цяжкай атлетыцы ў 16 па 27 кастрычніка ў польскім Вроцлаве.

Узнагароды на рахунку Дзіны Сазанавец (вагавая катэгорыя да 69 кг) і Кацярыны Шкуратавай (звыш 75 кг).

У агульным медальным заліку Беларусь заняла 10-е месца. На перадазе Кітай (6 залатых, 2 сярэбраныя, 2 бронзавыя ўзнагароды), Расія (5, 3, 2), КНДР (1, 5, 0), Узбекістан (1, 0, 1), Тайвань (1, 0, 0), Азербайджан, Казахстан (па 0, 1, 1), Балгарыя і Эквадор (па 0, 1, 0). Яшчэ пяць краін заваявалі па адным бронзавым медалі (В'етнам, Калумбія, Мексіка, Польшча і Тайланд). Усяго ўдзельнічалі 47 дзяржаў.

На ЧС у Польшчу з-за траўмы не паехаў алімпійскі чэмпіён 2008 года Андарэй Армаў, паведамаўе БелаПАН.

Андрей МИХНЕВИЧ: «Чтобы я стал профессиональным комментатором, нужно «потаскать штатив»

Известный толкатель ядра Андрей Михневич будет работать на телевидении спортивным комментатором. В эксклюзивном интервью «Народной Воле» он рассказал, почему решил сменить профиль и чем занимался после пожизненной дисквалификации.

Телеканал «Беларусь 5» подвел итоги кастинга спортивных комментаторов. Победителями стали прославленный легкоатлет Андрей Михневич, радиоведущий Дмитрий Лавриненко, студент Владислав Татур, журналистка Дарина Запольская и менеджер Анна Любенева. Телеканал «Беларусь 5» ставит своим приоритетом использование эксклюзивного спортивного контента. Он уже запущен и осуществляет вещание через кабельных операторов. Основной формат: прямые трансляции спортивных соревнований, новости спорта и спортивная аналитика. Напомним, Андрей Михневич — заслуженный мастер спорта Республики Беларусь (2006), чемпион мира 2003 года, бронзовый призер Олимпийских игр 2008 года в Пекине. В этом году спортсмен был дисквалифицирован пожизненно за повторное употребление запрещенных препаратов.

— Пока о моей будущей профессии телекомментатора можно рассуждать лишь теоретически, — рассказывает Андрей. — Я ведь прекрасно понимаю: чтобы стать профессиональным комментатором, нужно «потаскать штатив». Начать с азав, набраться опыта. Пока я кем-то стану, возможно, пройдет, немало времени. Так что говорить сегодня о том, что Андрей Михневич уже завтра будет комментировать, скажем, чемпионат мира по легкой атлетике, не стоит.

— Но, в принципе, вам это интересно? — Конечно, если принимал участие в кастинге. Там мне дали ролик из каких-то соревнований, я прокомментировал. Скажи, что неплохо.

— Будучи спортсменом, об этом тоже думали? — Нет, все получилось спонтанно. Увидел объявление, подумал: а почему бы не попробовать? Всякое начинание — оно интересно.

— Если не секрет, чем занимались после дисквалификации? — Жил. Стройкой дома занимался, семьей, размышлял о жизни.

— А о дисквалификации уже не думаете? Не было желания судиться, чтобы отстоять честь? — Думаю, бесполезно чего-то добиваться, потому что я уже начал понимать, к чему все приводит в спортивном мире с этими дисквалификациями спустя многие годы. Борьбу с этим сложно и долго. Если кто-то поставил цель убрать тебя, то это сделать. Остальное не так уж и интересно.

Алесь СИВЫЙ.

ШАШКІ

Арганізатар, прапагандыст

Намесні старшыня ГА «Беларуская федэрацыя шашак» Віталій Барушыла ўзначальвае Рэспубліканскую камісію па кампазіцыі. Пад яго кіраўніцтвам беларускія складальнікі сталі чэмпіёнамі свету: Анатоль Шабалін (Мінск) — у раздзеле «Задачы-100» і Пётр Шклюдзіў (Наваполацк) — у самым папулярным жанры «Камбінацыйныя праблемы-64», у якім таксама вызначаліся Аляксандр Гагоцька з Пінска (сярэбраны прызёр) і мінчанін Мікалай Грушэўскі (бронзавы). За высікай паказчыў у спартоўніцтвах атрымалі дыпломы ФМЖД: Васіль Грабенка з Мінска — міжнароднага громайстра, Аляксандр Сапега (Усплемя Масціўскага раёна), П.Шклюдзіў і А.Кацюля — міжнародных майстроў.

Сам В.Барушыла таксама ўдзельнічае ў конкурсах рознага значэння і мае неblaп рейтинг. Паэнаімеўся з яго новай задумкай на 64-клетачнай дошцы.

Белья: b6, d6, e7, f2 (4). Чорныя: a7, b2, b4, h2 (4). Выйгрыш.

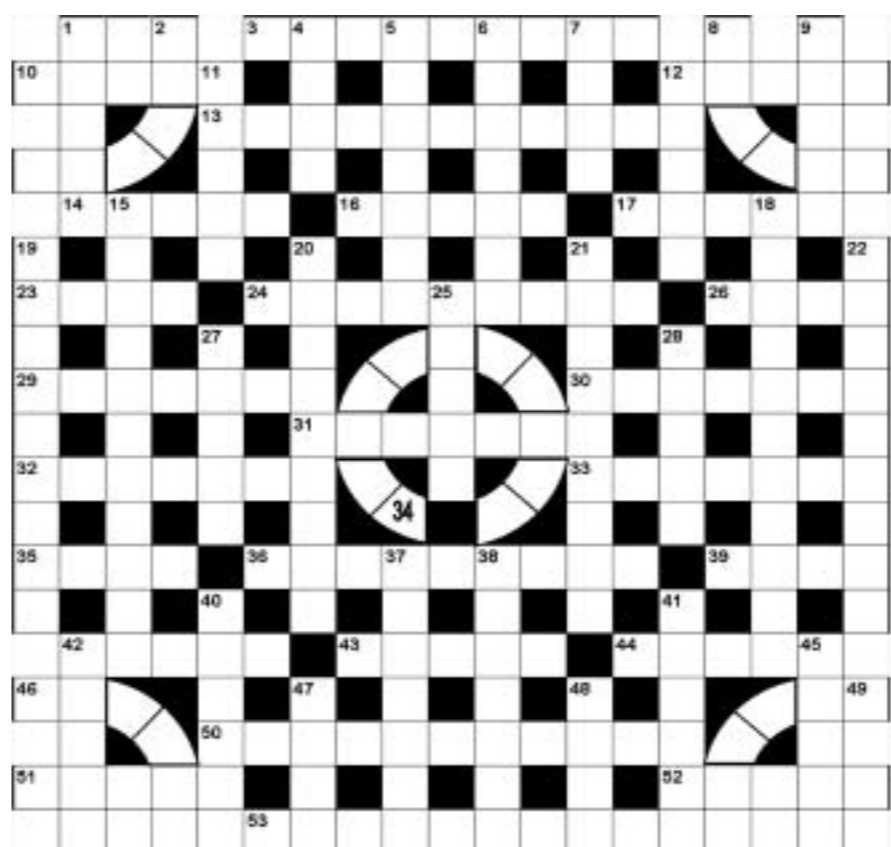
Яшчэ аматары старадаўняй гульні ўдзечны майстры В.Барушыла па паведамленні ім па электроннай пошце аб выніках турніраў, відэаўрамаў якіх ён бывае. Заслугоўвае ўвагі яго інфармацыя аб першынстве краіны па шашках-100 сярод мужчын і жанчын. У ім залаты медалі заваявалі міжнародныя майстры Андрэй Толчыкаў (Гомель) і Волга Садоўская (Мінск), сярэбраны — Аляксандр Булаўтаў і Волга Федаровіч, бронзавыя — Сяргей Насевіч і Ірына Пашкевіч (усе міжнародныя громайстры з Мінска). Месцы ў вышэйшай лізе на будучы год заваявалі Ігар Міхальчанка, Андрэй Валок, Святлана Гарбанька і Дар'я Федаровіч. Прыводзяцца шматлікія фрагменты з партый чэмпіянаў.

Рашаем разам

«Міжнародныя громайстры»: №1 (Ю.Кірыляў-Я.Кандрачэнка) — 1...cd2! 2. e:c3 fe5 3. fg3 ed4! 4. se:e5 hg5 5. fh6 h:d2 6. c:e3 d:d2 x і №4 (В.Грабенка) — K(239) 48 (32QRS) 30, 39x. L(28) 38, 1/12x. M(29) 39, 1/12x. N(38) 50 (43 T) 40, 48x. O(340) 45 (38) 50 (42) 40, 47x. P(40, 45) 33/39 (50) 33/25-39(45) 50 (23) 7, 45x. Q(23) 30 (293U) 8 (32) 27(40) 17, 28x. R(27) 27(2) 45(2) 27(2)/176. S(28-33) 38, 1/12x. S(28-33) 38, 1/12x. T(350) 45(42) 29, 47x. U(40) 35 (293) 8 (38) 3 (43) 19, 48x. V(32) 19, 42x. W(33) 30 (42X) 19, 47x. X(29) 26x.

Мікалай ГЛАДКІ.

КРЫЖАВАНКА

радавых страў. 48. Горад, дзе 580 гадоў таму адбыўся «езд магнатаў» ВКЛ, на ім адбылося абмеркаванне магчымай канарцыі Вітаўта ў якасці караля Літвы.

Па дугах: 2. Узор са шкла рознага колеру, выкананы ў Мінскім Чырвоным касцёле мастаком са Слуцкіх Францішкам Бруздовічам. 8. Вядомы беларускі мастацтвазнаўца, ён засведчыў, што «Партрэт паўстанца 1863 года» — гэта партрэт-біяграфія Аляксандра Рамера. 34. Бацькоўская субота — працяг вучэння Віленскай гімназіі Людвік Нарбут, у будучым ён стаў адным з кіраўнікоў паўстання 1863-1864 гадоў. 42. Археалагічная ўстанова, заснаваная ў Лагойску і Віліні графам Яўстахам Тышкевічам. 45. Апавяданні творца складаным сюжэтам і шматлікімі героямі. 47. Папулярная ежа ў славян, якая займае самае важнае месца ў ліку ўсіх рытуальных аб-

радавых страў. 48. Горад, дзе 580 гадоў таму адбыўся «езд магнатаў» ВКЛ, на ім адбылося абмеркаванне магчымай канарцыі Вітаўта ў якасці караля Літвы.

Па дугах: 2. Узор са шкла рознага колеру, выкананы ў Мінскім Чырвоным касцёле мастаком са Слуцкіх Францішкам Бруздовічам. 8. Вядомы беларускі мастацтвазнаўца, ён засведчыў, што «Партрэт паўстанца 1863 года» — гэта партрэт-біяграфія Аляксандра Рамера. 34. Бацькоўская субота — працяг вучэння Віленскай гімназіі Людвік Нарбут, у будучым ён стаў адным з кіраўнікоў паўстання 1863-1864 гадоў. 42. Археалагічная ўстанова, заснаваная ў Лагойску і Віліні графам Яўстахам Тышкевічам. 45. Апавяданні творца складаным сюжэтам і шматлікімі героямі. 47. Папулярная ежа ў славян, якая займае самае важнае месца ў ліку ўсіх рытуальных аб-

Ала АДАМАЙЦІС.

Новая зорка ўзыходзіць?

19-гадовая беларуская тэнністка Аляксандра Сасновіч стала пераможцай турніру ў Францыі.

Беларуска ўзялася з 239-й на 165-ю пазіцыю ў новым рэйтынгу Жаночай тэнніскай асацыяцыі пасля перамогі на турніры ІТФ у французскім Пульы за прызывым фондам 100 тысяч долараў ШША.

Сёлета Аляксандра выйграла два турніры ІТФ у Нетані (Ізраіль) (прызавы фонд па 10 тысяч долараў) і яшчэ адзін — у Таліне (25 тысяч долараў).

Напярэдадні спартсменка распавяла журналістам, як складана без грошай у тэннісе.

«У бацькоў павіны быць нейкія сродкі, — чыфра прызналася Саша goals.by. — Вельмі цяжка заіграць у тэнніс дзецям з бедных сем'яў ці рэгіёнаў. Атрымліваецца толькі ў адзінка. А без грошай не варта нават і нос паказваць. Элементарна добра ракета каштуе 150 долараў. Красоўкі — 100—150 долараў. На такія пакрыццё, як у Мінску, трэба пастаянна купляць новыя. А на турнір з'ездзіць? Гэта наогул вялізныя грошы! Сам уздзел, праживанне, харчаванне... Каб суар'ёзна зарабіць, трэба ўваходзіць у топ-100. А багаціць — у топ-10. Восі і атрымліваецца, што суперзоркамі становіцца адзінкі».

Па гарызанталі:

3. Вялікі князь ВКЛ, яго прывілей абмежаваў уладу манарха — ён мог прымаць дзяржаўныя рашэнні са згоды Паноў-Рады. 10. Аўтар аздаблення паэмы Міколы Гусоўскага «Песня пра зубра». 12. Беларускі пісьменнік, гісторык, у 2004 годзе атрымаў прэмію Барыса Кіта. 13. Вучоны Радзім Гароцька кі грамадскі дзеяч, што займаўся рыхаваннем з'ездаў Згуртавання беларусаў свету «Бацькаўшчына». 14. Член магутнай карпарцыі, якую пабудавалі віцебскія мільянеры Аверкі разам з рыжскай гільдыяй гандляроў. 16. Зборнік сучаснага паэты з Веткаўшчыны Эдуарда Акуліна. 17. Аўтар верша «Ты, мой брат, каго зваць беларусам». 23. Ваяр войска Дамніка Радзівіла. 24. Кароль, пасля яго захопу Падляшша пачалася вайна ВКЛ з Масковіяй. 26. Сельскагаспадарчы часопіс, які калісьці выдаваўся ў Віліні на беларускай мове. 29. Мастацтвазнаўца, дзякуючы ёй у пасляваенныя гады быў навава створаны фонд Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі. 30. Адсутнасць сродкаў для існавання, каб перасярагчы ад гэтага сябе і хату шляхці проці сыпалі на парог асечыны на Спаса мае. 31. Каса з доўгім палатном і высокім касцінам. 32. Волнаадплучаны сельянін Віцебскай губерніі, на аснове яго апісанняў Расійскае геаграфічнае таварыства апублікавала працу «Быт беларускіх сялян». 33. Жыццё, якое прайшло; аб гэтым разважае паэт Аляксей Пылін у творы «Твае далоні». 35. Дачка багатага удаўца Чужананка з камійнай оперы Яна Голанда «Чужое багацце нікому не служыць». 36. Вучань сярэдняй навучальнай установы, заснаванай Янушам Радзівілам у Слуцку ў 1617 годзе. 39. Заснавальнік атэрытэчнага роду ў ВКЛ і Каралеўстве Польскім Аляксандр Аленяка на роднасным сувязям да вялікага князя літоўскага Алягерда. 42. Барцабіт за незалежнасць Беларусі, што пачаў вывешваць бел-чырвона-белыя сцягі ў небажальных кропках. 43. Справа ўсяго жыцця беларускай гімназіі Колькі Корбут. 44. Мастак з маёнтка Каралінава, яго пэндзлю належыць карціна-абраз «Хрыстос і сірата». 50. Княства, якому ў XIV стагоддзі войскі ВКЛ пад камандаваннем віцебскага князя Алягерда нанеслі сакрушальныя паражэнне. 51. Беларускі пісьменнік, які на Харкаўшчыне працаваў начальнікам вучылішча для сляпых дзяцей, з 1911 года друкаваўся ў газеце «Наша Ніва». 52. Скульптурны шэдэўр Фарнага Гродзенскага касцёла. 53. Пеўчая птушка-заранка.

Па вертыкалі:

1. Паэт і музыка, аўтар тэкстаў больш як 300 беларускіх песняў, нарадзіўся ў 1904 годзе. 4. Саюз, аб'яднанне асоб, арганізацыі, дзяржаў. 5. Буйны музычны твор, яго жанр значна ўзабагаціў беларускі кампазітар Анатоль Багатыроў. 6. Па народнаму беларускаму звычайу, што ў людзей павіна быць новым для сутрэчкі Раства Хрыстова? 7. Календарны час падзеі. 9. Часопіс — орган беларускай фракцыі «Народнай волі», пачаў выходзіць у 1884 годзе. 11. Партызан-герой нашай Айчыны, у 1944 годзе пасля разведкі трапіў у засаду, гранатай узарваў сябе і гітлераўцаў. 12. Прылада, ёй карысталіся Ягайла і Вітаўт для адлова дзікіх коней-тарпанцаў у Белаежскай пушчы. 15. Кіраўнік франтовай тэатральнай брыгады купалаўцаў, здымаўся ў кінафільмах «Хо смяецца апошнім», «Палеская легенда». 18. Праўдлівае магутнага духу народа ў вобразе гуслара з паэмы Які Купалы «Курган». 19. Маламажэйская царква Раства Маці Божаў у вёсцы Скрыбаўцы Гродзенскай воласці, збудаваная 489 гадоў таму. 20. Сучасны манументаліст, жывапісец, стварыў галерэю партрэтаў ад С. Бая да М. Чуркіна, уключаючы беларускія кампазітары. 21. Яшчэ адна прафесія, якой валодаў знакаміты рускі статыстык-дэмакрот Эміцер Журавскі, прадстаўнік беларускага роду. 22. Выдатны майстар беларускага драўлянага ліцьвінаў, вучань і паслядоўнік А. Венецыянава, пісаў партрэты, аўтар інтэр'ера «Унутраны выгляд Марскага Нікольскага сабора. 40. Шкляная пасудзіна, што была ў катойры-зэлькавай лабараторыі Гродзенскай лезуіцкай аптэцы. 41. Прылада, якой па загаду імператара Мікалая I быў пакараны за рэвалюцыйную дзейнасць вучань Віленскай гімназіі Людвік Нарбут, у будучым ён стаў адным з кіраўнікоў паўстання 1863-1864 гадоў. 42. Археалагічная ўстанова, заснаваная ў Лагойску і Віліні графам Яўстахам Тышкевічам. 45. Апавяданні творца складаным сюжэтам і шматлікімі героямі. 47. Папулярная ежа ў славян, якая займае самае важнае месца ў ліку ўсіх рытуальных аб-

Крыжаванка

Ала АДАМАЙЦІС.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск,
вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная:
тэл. (017) 3286871.
Тэл./факс
рэкламнага
аддзела: (017)
3286904, 3286906
[http://www.nv-online.info](mailto:info@nv-online.info)

Падпісныя індэксы: 63222, 632222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцензуе і не вяртае, права ўстаўлення ў перапіскі пакаідае за сабой. За інфармацыю, размяшчэнню ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №226 ад 6 сакавіка 2000 г.). Неправільна ў адрукар дзяржаўнага прадрэпрэнта «Выдавецтва «Беларусь Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друку 28.10.2013 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 26470 экз. Заказ №4327.